

Szerkesztőség kiadó-hivatala és nyomda

Cluj-Kolozsvár, St. Baron t. Pop. (Brassai-utca) 10.

Telefon: Szerkesztőség és kiadóhivatal - 977 Zs. N. Sz. - 558

A kéziratok kizárólag a szerkesztőséghez címzendők. Kéziratokat nem adunk vissza.

UJ KELET

ZSIDÓ-POLITIKAI-NAPILAP

I. Disztor 2. II. 5.

Bm

Évesre	850
Negyedévre	460
Egy hónapra	240
Egy szám ára pályaudvaron és vidéken is 4 lei	85
Bukarestbe	5.-

Csehszlovákiában

Egy hónapra	ck 35.-
Egy szám	150

1925 február 6 Péntek

Cluj-Kolozsvár * VIII. évfolyam * 30 szám

5685. Sövat 12

Ilyesmíró szó sem volt...

Ha nem vána eleven husunkba, azt mondták, a dolog kezd már kissé komikusvá válni. Tudniillik a külföldi kölcsön dolga. Olyan ez is, mint a román politikai pártok fuziója, amelyről már évek óta nap-nap után a sorok és oldalak tengerét írják össze a lapok, de amelynek megvalósulása csak a távoli jövő hamis zenéje. A kölcsönügy is egy kóvályog évek óta a fejünk fölött, mint valami kísérteties fáta morgana. Átlag minden hónapban elutazik a pénzügyminiszter, vagy valamely más hivatalos pénzügyi szak tekintély és hol Párisban, hol Londonban, hol Rómában tárgyal bankárokkal és amikor azt hisszük, hogy a kölcsön már utban van Románia felé, akkor hazaérkezik az illető pénzügyi szakférfi, persze üres zsebekkel s az érdeklődőknek ártatlan a ccal jelenti ki, hogy egyáltalában nem is tárgyalt kölcsönről és külföldi utazásának tisztára egészségügyi, vagy szórakozási céljai voltak s ha kívánod, talán még orvosi bizonyítványt is mutat fel ennek megerősítésére.

Bratianu Vintila pénzügyminiszter éppen a tegnap érkezett haza egy ilyen külföldi kéjtudásról. Persze első dolga neki is az volt, hogy megnyugtassa az aggódó és türelmetlen nagyközönséget, mondván: „ami pedig azokat a híreket illeti, hogy kölcsönt keresem a külföldön, ismételtlen kijelentem, hogy ilyesmíró szó sem volt, csak kötelességemnek tartottam informálni a londoni és párisi pénzügyi köröket az ország gazdasági helyzetének javulásáról.” Jó. Ha a pénzügyminiszter mondja, mi elhiszük neki. Annál inkább, mert ha nem hisszük, akkor sem segíthetünk a dologon. Segíteni legfeljebb a pénzügyminiszter és minisztertársai tudnának, ha akarnának. Mi tehát nem firtatjuk tovább a dolgot s nem beszélünk arról a harasztól, amely minden józan természeti törvény ellenére, ime akkor is zörög, ha nem fúj a szél. Mert bizony zörög. De még hogy zörög! Egy nagyon jól értesült fővárosi lap például a tegnap kormánypárti körökből szerzett értesülés alapján azt írta, hogy a pénzügyminiszternek külföldi kölcsön szerzésére irányuló erőfeszítései azért nem jártak sikerrel, mert a külföld előbb bizonyos belföldi rendszabályok végrehajtását várja a kormánytól.

Virágyelven ez azt jelenti, hogy a külföld elégedetlen a kormány gazdasági politikájával és nem bizza Bratianuék kezére a millióit. Ezért nem lehet, — hogy a pénzügyminiszter szavaival éljünk — ilyesmíró szó, mint kölcsönről szó. Ezek a rendszabályok legnagyobb részben kétségtelenül pénzügyi és gazdasági természetűek, de mi nem kételkedünk benne, hogy a külföld, amikor rendszabályokról beszél, bizonyos társadalmi és politikai rendszabályokra gondol. Mert hiszen a társadalmi és politikai rend mindig összefüggésben és ráhatással van a gazdasági helyzetre. Ott, ahol a társadalmi békét féltelen pártvillongások, osztályküzdelmek, vagy felekezeti és nemzeti elnyomások zavarják meg, ott a gazdasági élet sem lehet szilárd és egyenletes.

Nincsen az a jó román állampolgár, aki csak egy hajszálnyit is engedne abból az elvből, hogy a külföldnek semmi beleavatkoznivalója nincsen Románia belső ügyeibe s a kormány az ország osztatlan közvéleményével találkozik, ha hajszálnyit pontossággal ügyel az ország szuverenitásának sérthetlenségére. De azok a rendszabályok, amelyekre a külföld gondol, távolról sem akarnak beleavatkozást jelenteni Románia belső és szuverén ügyeibe. Rideg gazdasági körök állítják fel ezeket a követeléseket, akiknek semmi közük nincs a politikához, de akik a jó kereskedő gondosságával akarnak eljárni, amikor pénzüket valakire bízzák. Romániának szívesen adnának kölcsönt, mert — mint a pénzügyminiszter mondotta — meg vannak győződve Románia gazdasági fejlődéséről és lehetőségeiről, de Bratianuék nem adnak. A külföld nagyon jól tudja, milyen áldott, gazdag ország Románia, milyen kimeríthetetlen kincseket rejtnek magukban a gyönyörű román hegyek és a széles román rónák, tudják, hogy itt az általános jólét

legmagasabb foka következhethetne be, de viszont azt is tudják, hogy mindezt a hatalmas értéket ma egy egészen szűkkörű pártérdekeltség maga egyéni izlése és érdekei szerint aknázza ki, amelynél igen gyakran sikkad el a közösség érdeke. Igaza van a pénzügyminiszternek, amikor azt mondja, hogy a külföldi gazdasági körök érdeklődnek a román gazdasági fejlődés anyagi támogatására, mert hiszen a tőke elhelyezkedést, gyümölcsözést keres és hol lehetne gyümölcsözőbb talaja a tőkének, mint éppen Romániában. De ugyanakkor nyugalmat és bizton-

ságot is keres, s hogy ha látja, hogy az országot egy önző párt egyéni érdekei szerint korlátozzák, akkor nem érzi magát biztosnak. Ezért lett a külföldi kölcsön ügye a román gazdasági életnek megoldhatatlan problémája, ezért kell pénzgondokkal küzdődniök a román ipari és kereskedelmi vállalatoknak, ezért kell paragon heverjenek a kincsek, ezért van ebben a gazdag országban szegénység és nyomor és ezért nem lehet — hogy ismételtlen a pénzügyminiszter szavaival éljünk — ilyesmíró szó, mint külföldi kölcsönről szó.

Goga Octavián belép a liberális pártba

A néppárt bukovinai szervezete is a liberálisokhoz csatlakozik

(Bucuresti-Bukarest, február 5. Az Uj Kelet tudósítójától.) A „Neamul Romanesc” mai száma arról a föltétlenül megbízható helyen szerzett szenzációs értesüléséről ad hírt, hogy Goga Octavian az Averescu-párt egyik oszlopa kilépett a pártból és bejelentette a liberális pártba való belépését. Ezzel egyidejűleg a „Neamul Romanesc” arról is beszámol, hogy Dori Popovici a néppárt bukovinai teljes szervezetével együtt bejelentette a liberális pártba való csatlakozását. Goga Octavian új politikai állásfoglalása nem érte meglepetésszerűen a közvéleményt, mert már hónapok óta suttogtak politikai körökben erről a készülő lépésről. Annál nagyobb feltűnést keltett Popovici Dori elhatározása, aki tegnap még, mint Averescu személyes megbízottja tárgyalt Maniuval.

Ratifikálják az Argetoianu-Maniu fuziót

Argetoianu is hajlandó Averescuval együttműködni

(Bucuresti-Bukarest, február 5. Az Uj Kelet tudósítójától.) A nemzeti néppárt végrehajtó-bizottsága Argetoianu volt belügyminiszter elnöksége alatt ma délelőtt gyűlést tartott, melynek egyetlen napirendi pontja a nemzeti párttal kötött fuzió ratifikálása volt.

Argetoianu hosszú beszédében ismertette a fuzió előzményeit és kifejtette, hogy a két párt egybeolvadásának útjában semmiféle akadály nincsen. Véleménye szerint a fuzió nemcsak reális, de szívélyes és barátságos alapokon is nyugszik.

— Az ellenzéki pártok demokratikus blokkja — mondotta Argetoianu — nem személyi csatlakozást, hanem elvi rendezettséget jelent, úgy, hogy semmi kifogásom az ellen, ha a nemzeti párt blokkba lép Averescuval azzal a feltétellel, ha az avereskánusok külpolitikája a jövő-

ben nem Ludendorff felé, belpolitikája pedig nem Bratianu felé lesz irányozva.

Argetoianu azzal zárta beszédét, hogy a nemzeti párttal való fuzió ratifikálását, csak a nemzeti párt határozatával egyidejűleg mondhatják ki és ecélből délután hat órára újból összehívta a végrehajtó-bizottságot.

A nemzeti párt végrehajtó-bizottsága 11 órakor gyűlésre ült össze, hogy az ellenzéki pártoknak a Maniu felhívására adott válaszait megvitassa. A gyűlés zárt volt és a határozatok közül csupán annyi szivárgott ki, hogy a parasztpárt jegyzékére a nemzeti párt egyáltalában nem válaszol.

Délután 6 órakor a nemzeti párt végrehajtó-bizottsága újból gyűlésre ül össze, hogy a fuziót ratifikálja.

Görögország

számolt a háboru lehetőségével

Az athéni angol és francia követek mérsékletre intették a külügyminisztert a görög-török konfliktusban

(London, február 5. Az Uj Kelet tudósítójától.) A londoni lapok szerint Törökország válasza a görög kormány jegyzékére. Válaszában leszögezi a török kormány, hogy a görög patriarcha kiutasítása és a görögök kiutasítási akciója nem sérti a lausannei szerződést. Az athéni angol és francia követek megjelentek a görög külügyminiszternél és arra kérték, hogy a patriarcha kiutasításával kapcsolatos konfliktussal szemben mérsékelt álláspontot foglaljon el. Figyelmeztették, hogy kerüljön minden háborus nyilatkozatot, vagy intézkedést. A külügyminiszter a követek előtt hangoztatta, hogy Görögország számol a háboru lehetőségével és ezirányban meg is tett minden intézkedést.

Az angorai nemzetgyűlésen Fethy bég miniszterelnök nyilatkozott a török-görög konfliktus ügyében. A miniszterelnök kifejtette beszédében, hogy patriarcha személye nem szerepelt a lausannei békeszerződésben, mert ez tisztán Törökország belügye. A lausannei szerződés szerint egy csak bizonyos minimális idő óta Törökországban tartózkodó idegenek utasítandók ki. Ezek közé tartozik a patriarcha is. A török kormány így csak a békeszerződést hajtotta végre. Amikor a törökök ezrei kellett Görögországot elhagynia, senki sem kérdezte, hogy a kiutasítottak között van-e fontosabb vallási, vagy egyéb méltóságot viselő egyén. Görögországban azzal vádolnak bennünket, hogy kihívjuk magunk ellen az egész ortodox világot. Ezzel Görögország a kereszténység szemében akarja ellenszenvessé tenni Törökországot. Azonban az európai köz-

vélemény hamarosan fel fogja ismerni a valóságot, Törökország lelke legmélyéig békeszerető, de ha valaki kezét emel jogaira és függetlenségére, úgy védekezni fog. Bármilyen történet, a kormány figyelni fogja az eseményeket és ha kell, nem fog habozni kellő rendszabályokhoz nyulni.

Konstantinápoly febr. 5. A török kormány elhatározta, hogy ismét 3 metropolitát és 30 prelatust kiutasít. Az illető görög főpapokat azonnal átteszik a határon, mihelyt a vegyes bizottság ily értelemben dönt.

— Franciaország mult évi deficitje. Párisból jentik: A szenátus megállapította, hogy Franciaország mult évi deficitje negyedfélmillió frank.

Co.

k (aranyláb)

kizáró árak!

nál, dárari.

zárólag engros elárusítás

ket

eustook

egességék

AS FIA

üzletében,

rtei No. 2.

választás szerint

Keletben!

készülék

4 és 6

csapos,

valamint ezek akat-részei állandóan kaphatók a

Banca Industriali si Comerciali-nál

CLUJ,

Strada Gen. Neaculcea

No 2.

Benner-palota

gyűlést

Egy szemtanu az egri földrengésről

A falakról valósággal kőzapor hullott a házakban levőkre

(Cluj-Kolozsvár, február 5. Az Új Kelet tudósítójától.) Ma egy szemtanuja érkezett Kolozsvárra az egri földrengésnek. A lapok tudósításából nem alakult ki teljes képe a nagyarányú katasztrófának. Eppen ezért rendkívül érdekesek azok a részletek, melyeket a földrengést átélő szemtanu mondott el munkatársunknak. A földrengés érdekesebb részletei ezek:

— A legtöbb kárt a földrengés Eger közepes részén okozta. A minorita-rendház hatalmas templomában a főoltár felett levő, terrakottából készült feszület súlyos darabokban hullott alá a főoltárra, amelyet teljesen összezúzott. A környéket vakolat- és tégladarabok borítják. A rendház második emeleti folyosója teknőszertűn el van görbülve. Nagy pusztítást végzett a földrengés az irgalmasrend kórházában is. A plafonokon hatalmas rések tátonganak. Egyik emeletről a másikra be lehet látni. Érdekes, hogy a női kórházban elhelyezett elmebetegek a földrengés pillanatában, mintha valami varázslat szállta volna meg őket, letérdeltek és imádkozni kezdtek. A Szent János-utcán éppen ravatalon fekvő Balkai Bélának a háza tetejére dőlt rá a szomszéd ház tüzfala. A leomló kövek a ravatalra hullottak rá. A vasúti állomás összes kéményei leomlottak és tetőzete bedőlt. A Piac-téren levő egyik emeletes háznak kéményéből egy körülbelül másfél méteres kő nagy ivben repült le és betörte a Hangya fióküzletének kirakatait és bejáratát. Ez a kő, mint egy hatalmas bárd belevésődött a talajba és ott megállott.

— A Virág-utcában az egyik ház leomló tüzfala egy asszonyt és egyesztendő gyermekét maga alá temette. Az asszonyt súlyosan sérült állapotban vitték a kórházba, de egyéves gyermekének semmi baja nem történt. Az iskolákban különösen nagy veszedelemmel fenyegette a földrengés az ifjúságot, akik éppen bizonyítvány-kiosztásra jöttek össze. A diákok riadtan néztek körül, de a következő percekben a rengés meg is szűnt.

— Szinte csodával határos, hogy a rettenetes földrengés emberéletben nem okozott kárt, sőt súlyosabb sérülés is kevés van. Az ijedségtől sokan elájultak. Egy kereskedő cselédje hisztériás görcsöket kapott. Az egri polgármester felhívást intézett a város közönségéhez, melyben hivatkozva a romhalmazra, a düledező házak egész sorára, arra kéri a lakosságot, hogy támogassa az arra szorultakat.

— Amint Heves megyébe befut a vonat, mindenütt csak a földrengésről beszélnek. Mindenkinél megvan a maga személyes élménye. Fűzesabonyban lehet konstatálni az első nyomokat. A faluban körülbelül harminc kémény

dőlt össze. Mindez már semmi az első ijedelemhez képest. Amikor reggel az első rengés végigszáguldott a város alatt, elfelejtettek ott mindent és csak az ösztön irányította az embereket, az életmentés ösztöne. Alig néhány másodpercig tartott a rengés, de az a pár pillanat elég volt arra, hogy az utcára tereje a lakosság apraját-nagyját. Sápadt, ijedt, tanácstalan emberek állottak az utcán és csak a rengés után jöttek rá, hogy tulajdonképpen mi is történt.

— Olyan volt a rengés, mintha pusztító szélvész zuggott volna át a város fölött, a moraja is olyan volt, a hatása is. Valóságos köeső

Nordau-émlékünnep Bécsben

(Bécs, február 5. Az Új Kelet tudósítójától.) Nordau Miksa halálának második évfordulója alkalmából a bécsi cionista mozgalom vezetői az oroszországi cionista ifjúsági szövetség, a „Hechaver“ meghívására a Continental-szálloda dísztermében emlékünnepet rendeztek, amelyre az osztrák cionista országos komité elnöke, dr. Desider Friedmann, továbbá dr. Chajesz főrabbi is megjelentek.

A legbátrabb cionista

Dr. Otto Abelesz tartotta az emlékbeszédet Nordau Miksa fölött, akit mint a mozgalom legbátrabb emberét jellemzett. Ő volt, aki a zsidó szegényt állította pellengére, éppen ő, aki már fiatalkorában odahajlott a asszimiláció felé és ebben a légkörben töltötte élete legszebb éveit. De ő volt az, akinek megvolt a bátorsága hirdetni, hogy a zsidóság beteg és hogy kórságból nem lehet kigyógyítani másképp, mint lelki motívumokkal. Ő volt, aki a pogromkatasztrófák idején megőrizte az izraelita jótékonyt, ő volt, aki a veszedelmek idején kiállt és megmondotta, hogy csakis a nép öntudatának melésével, a népi ideáknak a jó módok rétegébe való bevitelével lehet megszínálni azt a politikát, amely a zsidóság üdvét szolgálhatja. Nordau volt az, akinek volt bátorsága megmondani, hogy a népek nem azért emancipáltak bennünket, mert ezt az európai erkölcs követelte, hanem tisztán elvűhűségből. Cionista működése tisztította a fogalmakat és ebben a tisztulási folyamatban sok zsidó-szeretetet rejtett. Ha az ember elolvassa Nordau első kongresszusi beszédeit, érzi, hogy Nordau Miksában a zsidó nép egyik korszakos alakja lépett a fórumra.

Szónok ezután rátért arra is, hogy Nordau utolsó éveiben miért hajlott el a hivatalos cionizmustól. Herzl barátját és munkatársát ugyanis

zuhant le a magasból. Az izgalom valósággal állandósult. A hivatalokban a földrengés napján senki sem dolgozott, csupán a postahivatal teljesítette feladatait, mely megfeszített erővel igyekezett kapcsolatot Eger és Budapest között fenntartani. Az egeriek ugyanis Budapestre, a földrengéstani intézethez fordultak felvilágosításért, hogy várható-e még újabb lökés. Onnan is az a válasz jött, hogy még egy rengés éri a várost. Több sem kellett az amugy is kétségbeesett és izgatott népnek. A jelentés felcsigázta a fantáziákat. Mindenki újabb és újabb lökést vélt érezni. Ejszakára mégis, ha félve is, kényszeredetten is az emberek bevonultak lakásaikba. Az egri földrengéssel egyidejűleg Nyiregyháza és Debrecenben is éreztek kisebb földrengést.

a Balfour-deklaráció nem elégítette ki. Az öreg oroszlan többet akart népe számára.

A beszéd végeztével rövid szünet volt, miközben a Keren Kajemet Nordau-kertjére gyűjtöttek.

Ezután dr. Chajesz, Bécs főrabija tartott nagyszabású beszédet, amelyben kiemelte Nordau nagyságát.

Nordau karaktere

— Nordau oly nagy, — mondotta dr. Chajesz — hogy személyét és működését kritikusszemmel is meg szabad nézni. Herzl művész és fantasza volt, romantikus, Nordau viszont természetbarát, realista, beretvács gondolkodó. Ez a két férfi állott a cionista mozgalom élén és elvárni lehetett, hogy Nordau Miksa, a tényleg embere, fogja a politikát vezetni, nem pedig Herzl, akire inkább illett volna a Nordau által körvonalozott politika megteremtése. Azonban ennek a fordítottja történt. Herzl lett a politikus, Nordau soha sem volt az. Herzl naplójegyzeteiben Nordau neve ritkán szerepel. Mert Nordau a fejlődő cionizmus politikájába soha nem avatkozott bele elhatározó módon. Az ő feladata volt Herzl fantáziáját, amely mindig is újabb terveket termelt, fékezni és Herzl számára nyitva hagyni olyan ajtókat, amelyek az egész világon ismert Nordau számára hozzáférhetőek voltak. A cionista politika számos fázisának megformálásában Nordau tisztá éles szelleme nem vett részt. Nagyon gyakran láttuk őt Áron szerepében és soha Mózesként.

— Ennek megvoltak a maga okai. A tiszta ész-ember soha nem fejlődhetik nagystilű államférfiúvá. Ahhoz, hogy valaki államférfiú legyen, romantika és fantázia kell, mint amilyen fölött Herzl rendelkezett. Más népek is károsodnak vele, ha olyan emberek vezetik őket, akik tisztára ész-emberek. A nagystilű

Wagner és az antiszemitizmus

Írta: Guttmann Miklós

I.

A bayreuthi Mester tagadhatatlanul egészen szokatlan mértékben szenvedett faji és vallási túrelmetlenségben, elannyira, hogy apósa, a pianisták királya: Liszt Ferenc — aki pedig világi abbé volt — ezt valósággal aberrációnak, legalább is betegesen túlzó jelenségnek nyilvánította Wagner-nél. Nem érdektelen, hogy egy németországi, fellette komoly s számbavehető zenekritikus: Neitzel Ottó kutatásai szerint Wagner adoptív-atyja, Geyer — kihez Wagner anyja második házasságában ment nőül, midőn Richard még csak másfél éves volt, — zsidó eredetű. Porosz- és Bajorországban az időt már roppantul elharapódzott az antiszemitizmus, mely elnevezés — állítólag — Bismarck Ottótól, a későbbi vaskancellártól származik, amint-hogy Németország legnagyobb stratégusa, Bismarck politikai társa s intimusa, Moltke Hellmuth gróf is szíve mélyéből gyűlölte a sémitákat. Neki tulajdonítják a következő, izléstelenül drasztikus kiszólást: „Legszívesebben az összes zsidót a vízbe hajítatnám, hogy azután kihalaszatván őket, száradás céljából valamennyiüket felakaszthatassam.“ Wagner ezen szélsőség felé hajló fajvédői elveiben és eltévelyedésig fokozott vallási elméletében hathatósan támogatták s a gyűlölet tüzét szüntelen szították lelkében gróf Gobineau, a „Renaissance“ híres írója, Uhlig Tivadar, az ifjú zenekritikus s Nietzsche Frigyes, mindannyian véresszáju, élénken agitáló

antiszemíták. Ha lelkileg mérleget csinálunk Wagner s Liszt között, úgy a serpenyő feltétlenül Liszt előnyére billen, ki világi abbé volta dacára finomérzékű s jó ízlésű világi módjára mindenkor leplezni tudta kimondottan ellenséges érzelmeit. Pedig az abbé ur, — kit Csajkovsky a nagy orosz komponista memoárjaiban váltig „alattomos jezsuitának“ nevez, — mindenkor ujjongott, ha prozelitákat csinálhatott, midőn sikerült neki a katolikus anya-zenetegyházak minél több új hívőt toboroznia, ki az áttértésben kifejtett buzgó csalogatásaiban teljesen méltó parterének bizonyult az akkoriban kormányon lévő magyar kultuszminiszternek: Trefort Ágostnak, ki Cerberos éberségével örködött felette, hogy — még csak tévedésből is — valamely tanárképzőt végzett zsidó akár csak vidéki segédtanárnak is kineveztesék. A kinevezéshez, illetve supplensből rendes tanárrá történő avanszanthoz csupán a kikerestelkedés árán juthatott a pályázó. Talentumos művész, — mester — iskolabeli növendékeinek Liszt — Trefort kreaturája — sohasem volt rest megjegyezni: „Ifjú barátom, Ön jeles tehetség, bizony kár lenne Önnek ősei vallása mellett tovább is kitartani. Ha esze van, hamarosan katolikussá lesz s az esetben jövő karrierjének sánszait majd én egyengetem, — rám bízhatja magát.“

S ha a csábítás kedvező eredménnyel járt, úgy az abbé ur sietett sikeréről nyomban értesíteni intimusát, Haynald hercegprimást, s rendszerint azzal tüntette ki az áttérteket, hogy vállalta azokkal szemben a keresztapaságot, ujdonsült „keresztfia“-t egy páduai Szent-Antal képecskével, vagy egy irószalonn felállítható értékes kis óbenfa-feszülettel

ajándékozta meg, s ígéretéhez híven, csakugyan életé végéig hű segítőtje maradt valamennyiöknek művészi sorsuk javítása közepett. (Többek közt a pesti kintő zongorapedagógus, Dohnányi, Bartók Béla és dr. Várkonyi későbbi tanára a Zeneakadémián: Thomán István tanár is Liszt keresztfia volt, ki — bevett szokás szerint — mindvégig kezét csókolt az abbé-keresztapának.) — Míg azonban Liszt zsidóbarátait, s híveit megbecsülte, addig Wagner ugyancsak élesen érezte azt néhány sémitával, kikkel állandó baráti érintkezést tartott fenn, hogy különös kegyet osztogat nekik, midőn őket barátságával tünteti ki. Ezen hozzá közel álló néhány zsidót a végletekig ki is használta ügye propagandájának céljaira. Névszerint ezeket: Tausigot, a világhírű pianistát, Hermann Lévy-t, a bayreuthi Parsifal-dirigens, Rubinstein Józsefet (a pianista R. Antal fivéré) s Porgesz Henriket, „Zsidóelem a muzsikában“ című, egyenesen lázító tendenciával megírt röpiratában a saját korabeli zsidó komponistákra lövelli fektelen gyűlöletének olthatlan lángnyelveit.

E röpirat megírásáért Liszt Wagnert erősen elítélte, a mű egész tartalmát az igazságtalanság nézőpontjából látottak bírálta, s odanyilatkozott, hogy az egész munka a méltánytalanság jegyében született. E pamflet megírására szerzője az inspirációt kétségtelenül Uhligtól nyerte. A legtöbb becsmérés abban Meyerbeert éri, de erősen lerántja Mendelssohnt és Halévyt is. Az akkori sajtóban úzótt zenei zsidóheccok ugyancsak Uhlig kezdeményezéséből indultak ki, amint-hogy elvitázhatatlanul nevezett „szótárából“ kerültek ki Meyerbeer műveinek megítélésekor a következő hangzó meghatá-

emberek hián érzi, amióta vezetőjét, a vesztette. Me metországot

— A Ba Max Nordau Spanyolorszá befejezése ut Akkor pedig észembernek kor a Balfou ezt a dokum görcsöve alá mint a királ van és még szemével, va mann rendé amennyit He a zsidóság in nyeresé óta. Max Nordau csorbítani. A ként mégis A beszéd

Az orosz Akzin élt a — Mi — és tanítómes Ő volt az, nyomorba, a a szellemibe lomban és sz nyugodt egy Nyugateuróp ugyan és ke lagos szaba vonult meg. keleti zsidók a nyugati ci ezt a szellem bélyegezte. A ünnepeljük, sabb egység szünk. A ke tonságát, a ny felszabadulás

Világ G a Kö

rozások is: idéztet röpir kiszólás: „H faji elfogúts zenebírálatab nyitányát Me becsülni. M többek közt gyarló muzsi ható, mondja általa dirigál emelkedni. A beli nézeteit, ságál szolgál szerzője nem nyelt művek Mendelssohn banálisabb z gálásból volt hogy miért alkotásaiban Wagner egy termékeit v izüeknek“, h ellenére Rób „Gewandtha hódolattal v formatokélyt félénk, ideg Meyerbeert róla röpiratá vetően eluta

az izgalom valósággal
ban a földrengés nap-
csupán a postahivatal
y megfeszített erővel
er és Budapest között
gyanis Budapestre, a
fordultak felvilágosi-
g újabb lökés. Onnan
még egy rengés éri a
az amugy is kétségbe-
A jelentés felcsigázta
újabb és újabb lökést
gis, ha félve is, kény-
ek bevonultak laká-
ssal egyidejűleg Nyir-
a is éreztek kisebb

ben

elégítette ki. Az öreg
számára.
ővid szünet volt, mi-
Nordau-kertjére gyűj-
écs főrabijja tartott
yben kiemelte Nordau

Nordau karaktere

mondotta dr. Cha-
működését kritikus
nézni. Herzl művész
kus, Nordau viszont
retváéles gondolkodó.
onista mozgalom élén
Nordau Miksa, a té-
litikát vezetni, nem
kább illetet volna a
tt politika megter-
nek a fordítottja tör-
s, Nordau soha sem
eteiben Nordau neve
ndau a fejlődő cioniz-
m avatkozott bele el-
adata volt Herzl fan-
újabb terveket ter-
ámára nyitva hagyni
egész világon ismert
etők voltak. A cio-
ának megformálása-
leme nem vett részt.
Aron szerepében és

maga okai. A tiszta
hetik nagystilű ál-
valaki államférfi
zia kell, mint ami-
zett. Más népek is
emberek vezetik
berek. A nagystilű

hiven, csakugyan élet-
mennyőknek művészi
ek közt a pesti kitűnő
Bartók Béla és dr.
eakadémián: Thomán
ia volt, ki — bevett
kézet csókolt az abbé-
n Liszt zsidóbarátait,
Wagner ugyancsak
utával, kikéféllandó
hogy különös kegyet
rátságával tünteti ki.
z zsidót a végletekig
hájának céljaira. Név-
világhírű pianistát,
i Parsifal-dirigenst.
R. Antal fivérét) s
a muzsikában" című,
megírt rópiratában a
akra lövellő féktelen
veit.

Wagner erősen
az igazságtalanság
s odanyilatkozott,
ytalanság jegyében
szerzője az inspirá-
te. A legtöbb becs-
de erősen lerántja
Az akkori sajtóban
ak Uhlig kezdemé-
gy elvitázhatatlannul
ki Meyerbeer művei-
hangzó meghatá-

emberek hiányát pedig leginkább Németország
érzi, amióta a fantázia fölött rendelkező nagy
vezetőjét, a művészlelkű Walter Rathenaut el-
vesztette. Meggyilkolták ezt a férfit, aki Né-
metországot megmenthette volna.

Weizmann romantikája

A Balfour-deklarációja előmunkálataiban
Max Nordau nem vehetett részt, mert akkor
Spanyolországban élt száműzetésben. A háboru
befejezése után azonban Londonba hozták őt.
Akkor pedig elkanyarodott tőlünk. A tiszta
észembernek kellett, hogy eltérjen akkor, ami-
kor a Balfour-deklarációt kieszközöltük, mert
ezt a dokumentumot nem lehet a tiszta ész
gőrcsöve alá venni. A Balfour-deklaráció olyan,
mint a király ruhája a mesében. A ruha itt
van és még sincs itt. Aszerint, hogy a fantázia
szemeivel, vagy reális szemekkel nézzük. Weiz-
mann rendelkezik annyi romantika fölött,
amennyit Herzl magával hozott azért, mert ő
a zsidóság irányítója a Balfour-deklaráció el-
nyerése óta. Ez a kritika azonban nem fogja
Max Nordau egyedülálló történeti érdemeit
csorbítani. A legújabb cionizmus megteremtője-
ként mégis őt kell tekinteni.

A beszédet nagy lelkesedéssel fogadták.

A keleti és nyugati zsidóság cionizmusa

Az orosz cionista diákok nevében Benjamin
Akzin élt a zárószóval.

Mi — ugymond — keletről származunk
és tanítómesterünként Achad Haamot ismerjük.
Ő volt az, aki bevilágított a kétféle zsidó
nyomorba, a materiális nyomorba a Keleten és
a szellemibe Nyugaton. A nagy orosz birodal-
omban és szomszédos területein soha nem volt
nyugodt egzisztenciánk, a Középeurópában és
Nyugateurópában élő zsidók szabadok voltak
ugyan és kedvezőbb helyzetben, de a látszó-
lagos szabadság mögött szellemi szolgásg
vonult meg. Mi, Achad Haam tanítványai, mi
keleti zsidók tudatosan ünnepejük Max Nordaut,
a nyugati cionizmus kritikai fejét, a férfit, aki
ezt a szellemi szolgásgot leleplezte és meg-
bélyegezte. Amikor e nyugati vezér emlékét
ünnepejük, szimbolizálni akarjuk azt a maga-
sabb egységet, amely felé mindnyájan törek-
szünk. A keleti zsidóságnak a materiális biz-
tonságát, a nyugati zsidóságnak pedig a szellemi
felszabadulását óhajtuk.

Világvárosi szenzáció
GARRET
repülő embercsoda
a Központi Barban

rozások is: „Zsidó művészet, héber zene“. Wagner
idézett rópiratának alaptónusát is az Uhligtól eredő
kiszólás: „Héber művészi izlés“ adta meg. Uhlig
faji elfogultsága annyira elmérgesedett, hogy egyik
zenebírálataiban nem átalotta Liszt „Prometheus“
nyitányát Mendelssohn összes alkotásainál többre
becsülni. Mendelssohnról Wagner különben —
többek közt — azt is állítja, miszerint dirigálásból
gyarló muzsikusként volt a tünik ki s ebből is megállapít-
ható, mondja Wagner, hogy Mendelssohn képtelen az
általa dirigált művek költői eszméihez bensőleg fel-
emelkedni. Azonkívül kifogásolja Mendelssohn tempó-
beli nézeteit, melyek szerinte ismét csak élénk bizony-
ságúlag szolgálnak annak, hogy a „Szentivánéji álom“
szerzője nem tudta magát beleélni az általa vezé-
nyelt művek szellemébe. „Nekem — írja Wagner —
Mendelssohn a Beethoven-művek dirigálásakor a leg-
banálisabb zenésznek tűnt, de éppen az efajta diri-
gálásból voltam aztán képes annak okát megfejteni,
hogy miért nem tud ezen rossz karmester a saját
alkotásaiban értékesebbet, eredetibbet nyújtani.“
Wagner egyébként Mendelssohn muzsájának összes
termékeit vízenyűseknek, élvezhetetlenül „édeskés
izűeknek“, héber „málnaszörp-zenének“ nevezi. (Ennek
ellenére Robert Schuman — ki Mendelssohnak a lipcei
„Gewandthaus“-ban tanártársa volt, soha nem szűnő
hódolattal volt eltelve a zseniális Felix Bartholdy
formatokélyben tulszárnyalhatóan művei iránt. A
félénk, ideges s emellett felette érzékeny természetű
Meyerbeert igen fájdalmasan érintette Wagnernek
róla rópiratában írt, vérgis sértő, hetykén s meg-
vetően elutasító kritikája.

(Befejezése következik.)

Katonai ellenőrzés alá helyezték a bukaresti malmokat

A fővárosi tanács szigorú határozatai

(Bucuresti-Bukarest, február 5. Az Uj Kelet
tudósítójától.) A malmok lisztkészletének ellen-
őrzésével megbízott bizottság Temistokle Alexan-
drescu alpolgármester elnökletével tegnap dél-
után gyűlést tartott. A bizottság hosszas vita
után elhatározta, hogy a fővárosi malmokat szí-
gorú ellenőrzés alá helyezi, hogy a miniszter-
tanácsnak az új liszt- és kenyér-rezsimre vonat-
kozó rendeleteinek érvényét tudjon szerezni. A
bizottság abban is megállapodott, hogy ezzel
az ellenőrzéssel speciális katonai szerveket fog
megbizni.

Minden egyes malmot egy magasabbrangu
katonatiszt ellenőrzése alá helyeznek, aki gar-
nizonjának segítségével fogja ellátni köteles-
ségét.

Az ellenőrző katonatisztek fel fognak ügyelni
arra, hogy a malmok a buzából csupán egy-

séges lisztet öröljenek, mégpedig a miniszter-
tanácsi jegyzőkönyv alapján megállapított 85
százalék erejéig. Ha meg fogják állapítani, hogy
az őrlési rendeletet nem mindenben tartják be,
jelentést fognak tenni a főváros tanácsának,
amely bíróság elé idézi a visszaélő malom tu-
lajdonosát. Az őrlést a katonai szervek éjjel-
nappal ellenőrizni fogják.

Első osztályú lisztet csak a leltározó bizott-
ság által jóváhagyott mennyiségben szabad a
katonai ellenőrzés alá helyezett malmokból ki-
vinni. Egységes lisztet hasonlóképpen csak meg-
határozott mennyiségben a városi tanács spe-
ciális bonjaira szabad a malmokból kivinni.
Ezt az ellenőrzést katonai őrség fogja végezni,
amely minden a malomból kikerülő szállítmányt
át fog vizsgálni. A katonai ellenőrzést azonnal
életbeléptetik.

Nagy autobuszkatasztrófa Segesvár mellett

Tizenhat sebesültje van a katasztrófának

(Targu-Mures-Marosvásárhely, febr. 5. Az
Uj Kelet tudósítójától.) Nagyarányu autókatasz-
trófa híre terjedt el a városban a délutáni
órákban, amely valósággal pánikot idézett elő
a lakosság körében. A déli órákban jött az
első jelentés arról, hogy Segesvár és Maros-
vásárhely között közlekedő nagy személyszál-
lító autobuszkok egyike Segesvár közelében fel-
borult és ezzel kapcsolatosan több sebesülés
történt.

A hír vétele után az érdeklődők nagy
tömege lepte el az autobusz-vállalat maros-
vásárhelyi irodáját, ahol azonban nem tudtak
bővebb felvilágosítást adni a katasztrófa rész-

leteiről. Telefonérdeklődésre Segesvárról később
pontosabb értesítés érkezett, amely arról szá-
molt be, hogy az autókatasztrófának mintegy 16
sebesültje van, ezek között pedig néhány súlyo-
sabb természetű sebesülés is történt, úgy, hogy
segessvári kórházba kellett beszállítani őket. A
szerecsétlenséget az idézte elő, hogy az autóbusszal
ujsofför indult el Marosvásárhelyről, aki nem is-
merte jól az utat és a hétérti lejtő egyik
hirtelen fordulójánál nekiment egy korlát-
nak, miáltal az autobusz hatméteres mélységbe
zuhant. A súlyosan sebesültek között van
Blényessy marosvásárhelyi mérnök is, aki arcán
és homlokán szenvedett súlyosabb zúzódásokat.

Apetrozsényi adóhivatali sikkasztás véres epilógusa

Az egyik gyanúsított felakasztotta, a másik rendőrségi asszisztentel mellett szívenlőtte magát

(Cluj-Kolozsvár, február 5. Az Uj Kelet tu-
dósítójától.) Szenzációs öngyilkosság történt ma
reggel a Petrozsényből Déva felé haladó sze-
mélyvonat egyik harmadosztályú kocsiában. Az
esetnek rendkívül érdekes előzményei vannak,
mert ezt

az öngyilkosságot a tegnapi nap folya-
mán egy másik öngyilkosság előzte meg,

melynek áldozata olyan titkokat vitt magával a
sirba, amelyek kiderítésével hiába próbálkoztak
a hatóság emberei.

A rövid dévai távirat ugyanis arról számol
be, hogy Dragalescu György adóhivatalnok
rendőri asszisztencia mellett szívenlőtte magát
és mire a vonat befutott a dévai pályaudvarra,
az öngyilkost holtan szállították le a tett szín-
helyéről, a vasuti kocsiból. Dragalescu öngyl-
kosságának előzményeiről alábbi tudósítónk
számol be:

Mintegy négy évvel ezelőtt került Draga-
lescu György a petrozsényi adóhivatalba, ahol
rövidesen megbízták a pénztár vezetésével.
Lelkiismeretes, pontos hivatalnoknak ismerték,
aki példás családi életet élt és ugy feleségét,
mint családja többi tagját mindig a legnagyobb
figyelemmel és gyöngédséggel övezte. Érthető
sajnálkozást váltott ki tehát kollegái és felebb-
valói körében az a felsőbb adóhivatali rendel-
kezés, amellyel Dragalescut Petrozsényből
Dévára áthelyezték. Ez néhány héttel ezelőtt
meg is történt. Azóta ugy Dragalescu, mint
Haselbauer a petrozsényi adóhivatal főnöke
mindent elkövettek, hogy az áthelyezését
visszacsinálják, de ugylátszik eredménytelenül.

A petrozsényi adóhivatalnál Dragalescu
utódja, aki a pénztár kezelését átvette a szokásos
időközi rovacsolásnál kisebb, régeleltü hiányt
fedezett fel. Ebből kiindulva áttevirdialta Dra-
galescu vezetése idejéből az egész pénztárt,
melynek során majdnem

háromnegyedmilió lej hiánynak jött a
nyomára.

Az esetet azonnal jelentette fölöttes hatosá-
gának, amely a rendőrséggel karöltve azonnal
vizsgálatot indított az ügyben és intézkedett,
hogy a dévai adóhivaltól Dragalescut kísérje
át a rendőrség Petrozsénybe, hogy a vizsgá-
latot a helyszínen Dragalescu jelenlétében le-
folytassa.

A dévai rendőrség a petrozsényi rendőrség
megkeresésére a tegnapi nap folyamán átkísérte
Dragalescut Petrozsénybe és a helyszínen le-
folytatták a nyomozást. A sikkasztással kap-
csolatosan a rendőrség emberei kihallgatták
Haselbauer adóhivatali főnököt is, aki mitsem
akart tudni a sikkasztásról. Miután a helyszíni
nyomozás befejeződött és

a rendőrség emberei alighogy eltávoztak az adóhivatal épületéből, Haselbauer laká- sára ment és ott felakasztotta magát

Természetesen a rendőrség ebből arra a követ-
keztetésre jutott, hogy az adóhivatali főnöknek
tudnia kellett a sikkasztásról és a felfedezés
veszélyétől való félelmében követte el az ön-
gyilkosságot.

Dragalescut a rendőrség emberei vissza akar-
ták kísérni Dévára, és ezért Dragalescuvval
együtt a Petrozsényből Déva felé induló sze-
mélyvonat egyik harmadosztályú kocsiába száll-
lottak fel. Az uton a rendőrség emberei semmi
különösöt nem észleltek Dragalescut, még ke-
vésebbé gondoltak arra, hogy öngyilkossági gon-
dolatokkal foglalkozik. Dévától nem messzire
azonban Dragalescu

még eddig ki nem derített módon revol- verhez jutott, amellyel egy óvatlan pilla- natban szívenlőtte magát.

Az öngyilkosság rendkívül nagy riadalmat oko-
zott az utasok között és azonnal orvosi segély-
ben részesítették, de az öngyilkosság elkövetése
után Dragalescu nemsokára kisenvedett és
mire a vonat befutott a dévai pályaudvarra,
már csak holttestét szállították le a vasuti ko-
csiból.

Rotschild gründoltat

Voltak gyárak, amiket egykor gunyos molsoly nélkül nem is lehetett megemlíteni. Ilyen volt az esernyőgyár, a szódavizgyár, a husárgyár. Az esernyőgyáros ugyanis maga járt házról-házra a megrokkant és tépett paraplékért, egy újat kínált öt tépettéért, mert gyáros és munkás és kereskedő és házaló volt egyszerre. Ugyanígy a szódavizgyáros is, aki kis talyigáján maga vitte vendéglőkbe és családokhoz „gyártmányait”. És aki hust füstölt, már husárgyáros lett.

De a speciálisan zsidó gyárakon kívül még speciálisabb zsidó gyár volt a macesz-gyár. Ez az alkalmi „pékség” Solem Alejhem írásaiban a zsidó légi egzisztenciák reprezentánsává emelkedett. Macesz-gyártásra ugyanis ezek újabban rendezkedtek be állandó jelleggel: gépekkel, deszkákkal, hosszonyelű lapátokkal. Valamikor gyuró-husángok, nagy dézsák, hosszú, forró vízzel letisztított deszkalapok jelentették az egész fölszerelést. A hitközség évről-évre pályázatot irt ki a macesz-gyártásra; nagy akciózások, intrikák, kilincselések, kortes-igérettek előztek meg egy maceszgyártási engedélyt és amikor valaki már elnyerte a pálmát, ezerszer is megátkozta a napot, amikor megfolyamodta ezt a szent ipart. Mert az elnökötől a sameszig mindenki beleszólt az üzemvitelbe, a kasrut-ba, a munkaidőbe, a munkások létszámába. Mások akaratától függött, hogy kitől szerezzék be a „gyáros” a fát, kivel hordassa a macesz-vizet. Mindenbe belenéztek, mindenről számadást követeltek.

Szóval afféle igazi zsidó-ügy volt ez a bizonytalan és mégis kívánatos üzlet, valami fordított dolog — ahogy Nachum Szokolov mondotta a zsidó „észek”-ről — ami a végén rendbe jön.

Most már nem nevetnek rajta, ha valaki hozományának kínálja a macesz-gyártást. Most már ez is rendbe jött. Rendes dolog lett, mint egy gőzüzemre berendezett esernyőgyár és mint egy szódavizgyár, amelynek forgalmát lovak által húzott stráfkocsin bonyolítják le.

Sőt még ennél is rendesebb dolog lett belőle. A „Jüdische Telegrafagentur” jelenti, hogy a báró Edmuud Rothschild által alapított közgazdasági társulat a közeli kszachra nagy maceszgyártást létesít Palesztinában, amely el fogja látni nemcsak az ország szükségletét, hanem exportra is dolgozik. Báró Rothschild maga adott utasításokat a maceszgyár fölszerelésére és igazgatására tekintetében.

Ebben a hírből nem az kölcsönöz tiszteletet és megbecsülést a macesz-gyártásnak, hogy nagyüzemmé lendült, hanem, hogy maga a nagy Rothschild aktív beleavatkozik. A maceszgyártás nem volt egy ugynevezett „balbatis” foglalkozás, mesterségnek szintén vicces volt és ime a zsidó újjáépítés lényeges attributumává emelkedett. Munkások százainak ad majd nemcsak kovászlan kenyeret, hajómunkásokat, vasutat, kereskedőket fog foglalkoztatni.

Mindenesetre jellemző és kedves híradás a Rothschildról, de aki erről a pénz- és szinarisztokrataról egyebet is tud, nem fog csodálkozni rajta.

Aljon itt Rothschildnak egy másik közel-múlt esete, amit a Lodzból való Irtelmann posztgyáros mondott el egyik barátunknak Bukarestben.

Rothschild Edmuud báró tulajdonosa volt a cári Oroszországban működött osztályosjátéknak. Oroszországban — megállapított arányban — a pétervári Pollák-cég részesült a sorsjáték hasznában. A sorsjáték a háború alatt is működött, az első forradalomban is, Kerenszkij idejében. De amikor a szovjet-forradalom jött, a sorsjáték megszűnt. Pollák szegény ember lett, mert minden ingatlanát és ékszerét elkobozták.

Egy ideig Oroszországban élt nagy küzdelmek közepette és várta a jobb idők visszatérését. Türelmet vesztve, végül elhatározta magát, hogy kivándorol Palesztinába és hozzákezd valamihez. Előbb azonban ellátogatott Londonba, volt üzletársához, Rothschild Edmuudhoz.

— Kedves báró, ahogy ön engem lát, minden vagyonom husz font. Ezzel ki akarok jutni Palesztinába. Bármint szívesen kezdenék odakünn.

A báró pillanatig adós maradt a válasszal. Pollák nem türelmetlenkedett, hagyta gondolkodni. Bizonyára afölött gondolkodott, hogy

mit lehetne csinálni evvel a szerencsétlen emberrel.

— Mondja Pollák, ön minden körülmények között Palesztinába megy. Vállalkozna ott valamire?

— Egyetlen vágyam és gondolatom kijutni és újra kezdeni az életet.

— No akkor menjen ezzel a cédulával bankunk számféjtési osztályába, vegye föl az osztályosjáték eladásából eredő összegnek önre eső részét és csináljon Erec Jiszraelben egy cementgyárat.

Pollák bámult.

— Igen — folytatta Rothschild — nyugod-

A CFR sikkasztói a törvénszék előtt

Három évre ítélték Jianu Mihailt. A vádlottak hangos zokogással vették tudomásul az ítéletet

(Cluj-Kolozsvár, február 5. Az Uj Kelet tudósítójától.) Ma délelőtt a kolozsvári törvénszék második emeleti folyosóján élénk mozgolódás volt észlelhető. A 147-es számú tárgyalóterem ajtaja előtt kisebb csoport vett körül két 21—22 éves fiatal embert, akik a fegyveres örök között egykedvűen várták a bíróság tagjainak megérkezését, hogy azután tiszta képet alkothassanak maguknak, hogy a könnyelműen elkövetett bűnért mennyi ideig kell vezekelniük.

Kevés félkilenc után a két vádlottat a terembe vezetik és megkezdődnek a kihallgatások. Elsőnek Jianu Mihailt hallgatja ki a bíróság.

Bohatiel elnök a vádlott előtt felolvassa a terjedelmes vádiratot, amelyből kiderül, hogy Jianu a CFR. jogügyi osztályánál mint napi-díjas tisztviselő volt alkalmazva. A fiatal tisztviselő a hivatalban szorgalmas munkát fejtett ki, úgy, hogy teljesen főnökei kegyeibe férközött és bizalmi állást töltött be. A fiatal tisztviselő volt megbízva, hogy a jogügyi osztálynál a személyzet fizetését elszámolja és a pénztárnál felvegye. Ugyancsak az ő hatáskörébe tartozott a kiszállási költségek kiutalása és elszámolása is. A fiatal tisztviselő visszaél a belé helyezett bizalommal és a fizetési listákban hamis neveket szerepeltetett, majd pedig kiszállási listákat hamisított, amelyeket főnökeivel aláíratott és az összegeket a pénztárnál felvéve, elmulasztotta. A sikkasztás keresztülvitelében társa, Laiu Juon is segédkezett.

Diétikus kosztra kellett a pénz

Jianu a vádirat meghallgatása után töredelmes beismerő vallomást tesz. A fiatal tisztviselő beismeri, hogy valóban megkárostitotta a CFR.-t, de az vitte a sikkasztásra, hogy beteges volt és orvosi rendelésre diétát kellett volna tartania, de ez a kis fizetéséből nem telt és ekkor jutott eszébe, hogy a bérlistákat fogja meghamisítani, majd amikor az első hamis listát sikeresen beváltotta a pénztárnál, másik tizenkilenc listát is meghamisított. A husz hamis lista alapján 113 ezer lej összeget vett fel a CFR. pénztárából, amit a saját céljaira fordított.

A bíróság kérdéseire Jianu elmondja, hogy a hamisítást oly módon követte el, hogy részben elszámolási ivatek állított ki, amelyre valamelyik ügyvéd nevét hamisította rá és a listát főnökével aláíratta, részben pedig a már aláírt és kiutalt fizetési listákba új tételeket tüntetett fel. Ebben a munkájában tisztviselőtársa, Laiu Juon is segédkezett.

Jianu határozottan visszautasítja azt a vádat, hogy amikor a sikkasztás kiderült, ő megszökött Kolozsvárról. Szökésről szó sem lehetett, mert a sikkasztás akkor derült ki, amikor ő főnökétől két napi szabadságot kért, hogy hazautazhasson Temesváron lakó szülei meglátogatására. Amikor értesült, hogy a sikkasztást felfedezték, öngyilkosságot akart elkövetni, de a tett elkövetéséhez nem volt elég lelkiereje és belátta, hogy ha az elkövetett bűnért bűnhődni is kell és mégis csak jobb élni.

A bűntárs vallomása

Ezután Laiu Juon kihallgatása következik. Laiu beismeri, hogy segédkezett Jianunak az aktahamisításokban, de az ő munkássága csupán abból állott, hogy a kiutalási ivatekre hamisította az ügyvédek neveit, amely tevékenységét tisztán kollegialitásból fejtette ki és semmilyen honoráriumban nem részesült.

Laiu kihallgatása után a tanukihallgatás veszi kezdetét. Elsőnek dr. Marcus Lászlót, a

tan fölveheti a pénzt, mert a Kerenszkij-kormány idejében én már elvesztettem a kedvem az orosz ügyektől és eladtam az osztályosjátékot Morganéknak kétmillióegyszázezer fontért. Maga nem is tudta, persze, hogy a bolsevik forradalom kitörésekor ön már csak mint alkalmazott vesztette el egzisztenciáját Oroszországban. Angliában, látja, visszanyerte és Palesztinában cementgyáros lesz.

Ime ez a gründolási titka a most épülő nagyarányu palesztinai cementgyárnak.

Rothschild műve. Akiről most még anekdotákat mondanak, de egykor majd legendákat. (sz. i.)

CFR. jogügyi osztályfőnökét hallgatja ki a bíróság. Dr. Marcus elmondotta, hogy a sikkasztást úgy fedezte fel, hogy amikor Jianu szabadságon volt, véletlenül a nevére kiállított kiszállási utalvány került a kezébe, amelynek megtörtétere a főnök egyáltalán nem emlékezett. Marcus dr. azonnal gyanút fogott és az esetet jelentette fölötteseinek s egyuttal gyors vizsgálatot rendeltek el. A vizsgálat alkalmával hat hónapra visszamenőleg átnézték az elszámolásokat és husz olyan kiszállási tételt találtak, amely a valóságban nem történt meg.

Marcus dr. kihallgatása után két tanu kihallgatása következik, de tekintve, hogy a tanuk új dolgot nem tudnak mondani, dr. Roman Valér kérésére a bíróság a hátralévő tanuk kihallgatását fölöslegesnek tartotta. Ezután dr. Bosie vezető-ügyész emelkedik szólásra és megtartja hatóságos vádbeszédét.

Az ügyész vádbeszédében kitér a sikkasztás részleteire. Jianu hivatali visszaéléssel elkövetett sikkasztás és okirathamisítással vadolja, míg Laiu csupán bűnrészességgel. Bosie ügyész a két fiatal ember fejére szigorú büntetést kér, hogy ezáltal a CFR-nél uralkodó anarchiának elejét vegyék és a jövőben a tisztviselőket a példás büntetés által visszaretentessék a bűntől.

Az ügyész vádbeszéde alatt a két fiatal ember, akik idáig nyugodt egykedvűséggel ültek a vádlottak padján, tudatára ébred bűnük nagyságának és halk zokogással sirnak bele Bosie ügyész erős kitételeket tartalmazó vádbeszédébe és könnyes szemekkel kétségbeesetten emelik a bíróság felé.

Boise ügyész vádbeszéde után dr. Holtz a CFR. képviselője jelenti be kártérítési kérését, de a bíróság a CFR. kérését polgári bírósághoz utasítja és ezután dr. Roman Valér tartja meg védőbeszédét. Lélektani alapon próbálja megmagyarázni, hogy mik lehetnek azok az indokok, amik a két fiatal embert a bűnre csábították. Kifejti, mit jelent az, ha egy szegénysorsu fiatal ember, aki hozzá beteg, nem tud a fizetéséből megélni, bizalmi állást tölt be és lépten-nyomon szembetalálja magát a könnyű pénzszerezés esélyeivel, míg végre győzedelmeskedik rajta a kápszás és idegen pénz tulajdonit el. A védő kéri a bíróságot, tekintszen el a szigorú paragrafusoktól és a két fiatal embert nem mint megrögzött bűnösöket, hanem csupán mint megtévedteket ítélje el.

Három évi fegyház

A védőbeszéd meghallgatása után a bíróság tagjai itelethozatalra vonulnak vissza, majd több mint egy óras tanácskozás után újra megjelennek és Bohatiel elnök kihirdeti az ítéletet. A bíróság Jianu Mihailt hivatali visszaéléseben és okirat hamisításban mondotta ki bűnösnek és ezért három évi fegyházra, míg Laiu Juont okirathamisítás bűnrészességében mondották ki bűnösnek és ezért nyolc hónapi börtönbüntetésre ítélték.

A vádlottak a bíróság ítéletét hangos zokogással veszik tudomásul, majd amikor az elnök megkérdi, hogy megnyugodnak-e az ítéletben, vagy felebbeznek, zokogástól elcsukló hangon jelentik be felebbezésüket és a két fegyveres börtönőr kíséretében imbolygó léptekkel haladnak el a termet zsufolásig megtöltő kollégáik előtt, hogy visszatérjenek a fegyházba.

Biztosítsunk az
„ORIENT”
Általános Biztosító R.T.-nál

Az Uj Kelet
sága na
Szerkesztik:
Felelős szerk
Az Uj Kelet
megjel
Előfizetési á
240 lej.

Aggkori
tudni: ez az
nemzet tartó

Péntek
5685 Sövat
1925 február

ujabb és uje
nemzeti han
volt. Kétszáz
első nemzeti
való kivonul
sodik nemze
volt. A zsidó
szünt. Hetve
és hetven év
életre ébred
dik visszatér
zsidóországa
pusztulása T
már mintha
Kétezerévi te
jük keresztü
nerációját. A
dik visszatér
modern pale
csodáját: h
háromszor u
lódni, még a
felmutatni.

Cion
a Népe

(Berlin, f
től.) Dr. Vie
tandó cionist
hagyja Berli
ris és Genf
lesz a cionis
továbbá más
tartani a kap
Dr. Jacol
sodik orosz
résztvevő a
nácsozásán.
Ez idő óta
nak szánta,
egzekutívéné
napolyi korn
ken képvisel
az európai p

Szob
Bukarestből
órákor tűz
Cárgie-ut
sága óriási
de megfizit
kor tudták
rendezése t
a százezer le

Orns
göttingeni
L. S. Orns
ség egykoru
hivta fizikai
különösen az
tatásaival ke
figyelmét. O
ruzsálemi eg
is beküldött
az egyetlen r
nak kiadni.
— Elettin
fürdő híres
ben eltűnt. A fe

HIREK

Az Uj Kelet az egyetemes erdélyi és bánági zsidóság napilapja
 Szerkesztők: Giszkalay János és dr. Marton Ernő
 Felelős szerkesztő Dr. Marton Ernő
 Az Uj Kelet cikkeinek utánnomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg.
 Előfizetési árak: Egy hónapra 85 lei, negyedévre 240 lei, félévre 460 lei, egész évre 850 lei.

A mai naptár

Aggkori gyöngesség után regenerálódni tudni: ez az alapvető próbája annak, hogy egy nemzet tartós életű-e és joga van-e a teljes és korlátlan magakiéltésére. Ha csak egyszer is bizonyítékát adta annak, hogy a siri álomból új életre tud ébredni, akkor már bebizonyította a maga halhatatlanságát.

Péntek
 5685 Sóvat 12
 1925 február 6

A zsidó nemzet már háromszor érte meg a nemzeti aggkort és harmadszor tudott

újabb és újabb életre regenerálódni. Az első nemzeti hanyatlás az egyiptomi rabszolgaság volt. Kétszázötven éves rabszolgaság után jött az első nemzeti regenerálódás: az Egyiptomból való kivonulás és az őshaza elfoglalása. A második nemzeti bukás a babilonai katasztrófa volt. A zsidó nemzet elvérzett, az ország megszünt. Hetven évig tartott a babilonai fogság és hetven év múltán a halott zsidó nemzet új életre ébredt. A második regeneráció: a második visszatérés az őshazába és a Makkabeusok zsidóországa. A harmadik bukás: Zsidóország pusztulása Titusz alatt. A zsidó nemzet most már mintha végérvényesen meghalt volna. Kétezerévi tetszhalál után, a mai napokban éljük keresztül a zsidó nemzet harmadik regenerációját. A harmadik regeneráció: a harmadik visszatérés az őshazába, a mai épülő, modern palesztinai Zsidóország. Ilyen világcsodáját: három aggkori végegyengülésből háromszor új, ifjú nemzeti életre regenerálódni, még a föld egyetlen népe sem tudott felmutatni.

Cionista képviselő a Népszövetség mellett

(Berlin, február 5. Az Uj Kelet tudósítójától.) Dr. Victor Jacobsohn, a Genben felállítandó cionista hivatal vezetője a napokban elhagyja Berlint és Párisba költözik. Idejét Páris és Genf között fogja megosztani és hivatása lesz a cionista mozgalom és a népszövetség, továbbá más nemzetközi tényezők között fenntartani a kapcsolatot.

Dr. Jacobsohn valamikor tagja volt a második orosz dumának, amelynek felosztása után résztvett az ellenzéki képviselők viborgi tanácskozásán. Emiatt száműzetésbe kellett mennie. Ez idő óta minden erejét a cionista mozgalomnak szánta, éveken át tagja volt a szűkebb egzekutívának és a zsidó mozgalomnak a konstantinápolyi kormányánál, majd egyéb fontos helyeken képviselte. Nagy összeköttetései vannak az európai politika kimagasló tényezőivel.

Szobatuz a miniszterelnök lakásán. Bukarestből jelentik: Ma délután félhárom órákor tűz ütött ki a miniszterelnök Lascar Catargie-ut 5 szám alatti lakásán. A tűzoltóság óriási apparátussal vonult ki a helyszínre, de megfeszített munkával is csak délután négykor tünták a tüzet eloltani. Négy szoba beomlása teljesen elégett. A kár meghaladja a százezer lejt.

Ornstein professzor meghívása a göttingeni egyetemre. Hágából jelentik: Dr. L. S. Ornstein, a németalföldi cionista szövetség egykori elnökét, a göttingeni egyetem meghívta fizikai felolvasások megtartására. A tudós különösen az utóbbi időben végzett fizikai kutatásaival keltette fel maga iránt a szakkörök figyelmét. Ornstein professzor egyébként a jezsuiták egyetemi leendő kiadványai számára is beküldött több értékes értekezést, amelyeket az egyetem megnyitását követő félév után fogják kiadni.

Eltűnt vizezés. Bécsből jelentik: Gastein-fürdő híres vizezése a tartós szárazság következtében eltűnt. A felsőrszen több meleg forrás keletkezett.

Gyilkosság a táncmulatságon. Ma délelőtt a mócsi csendőrség jelentette a kolozsvári ügyészségnek, hogy a Mócs melletti Mezőszóvát községben az elmúlt éjszaka borzalmas gyilkosság játszódott le. A falu lakossága a katonának bevonuló legények tiszteletére táncmulatságot rendezett. A bálon megjelent Lepedat Zaharie huszonegy éves parasztfiú is, aki tánc közben hirtelen, minden szóváltás nélkül, fejét ragodott és régi haragosát, Fratianu Istvánt úgy ütötte fejbe, hogy az holtan terült el a földön. A csendőrség Lepedat Zahariet letartóztatta és megindította az ügyben a vizsgálatot. A vizsgálat folyamán kiderült, hogy előre megfontolt szándékból elkövetett emberlérsől van szó, mert a fiatal Lepedat Zaharie már hetek óta dicsekedett a korcsmában, hogy Fratianu Istvánt meg fogja gyilkolni. Ugy látszik, a fiatal fiú a mulatságot tartotta legalkalmasabbnak terve keresztülvételére és egy hirtelen mozdulattal régi haragosát örökre elnémította. Lepedat Zahariet a csendőrség letartóztatta és még a mai nap folyamán átadták a kolozsvári ügyészségnek. Az ügyészség gyilkosság bűntette címén emel vádat ellene.

Bukott kisdíjakok vándorútja Afrika felé. Kassáról jelentik: A félévi bizonyítványkiosztás mindig rettegett időszaka volt a nebulóknak. A tanár urak nem néznek sem jobbra, sem balra, mit nekik fiatalság, jövendő, ők buktatnak, mert ez a rend. A kassai reáliskola szlovák tagozatán ebben a félévben az I. B.-ben 48 tanuló közül 22-öt buktatott el a tanári kar, mégpedig végesvégig minden tantárgyból, még tornából is. Szombaton délelőtt volt a bizonyítványkiosztás. A bukott diákok éktelen sírásba törték ki, ami azonban semmit sem változtatott a keserű végzetén. A gyerekek ilyen bizonyítványokkal nem mernek hazamenni. Összebeszéltek tehát és délben abehelyett, hogy az apai szigorról szembeszálltak volna, könyvestől neki vágta a nagyvilágnak. Elkészült kutyagolni a sinek mentén Telány irányában. A kalandos vállalkozás azonban hamarosan kitudódott s több aggódó szülő a gyerekek után vetette magát. Utól is érték őket. Nagy sírás-rívás között vallották be a gyerekek szörnyű szándékukat, fel akartak kapaszkodni egy tehervonatra és ki akartak vándorolni — Afrikába. A kassai magyar és cseh szülők körében egyébként nagy az elkeseredés a tulszigoru osztályozás miatt és értekezletet akarnak ebben az ügyben tartani.

Munkaközvetítő-hivatalt létesített a kolozsvári zsidó menza. A kolozsvári zsidó menza, amely számos szegénysorsu zsidó diák ellátásáról gondoskodik, február elsején munkaközvetítő-hivatalt létesített, hogy a súlyos anyagi gondokkal küzdő zsidó diákok szociális problémáját megoldáshoz segítse. A munkaközvetítő hivatal bizakodó szeretettel fordul Kolozsvár megértő zsidó lakosságához és felkéri mindazokat, akik nyelv-, zene- vagy középiskolai korrepetitorokat keresnek, forduljanak bizalommal a zsidó menza munkaközvetítő hivatalához. Felhívja a zsidó kereskedőket, hogy a törvényben előírt bevételi regisztráció elkészítésére vegyék igénybe a zsidó menza szakképzett diákjait. A gyakornokokat, vagy ügyvédjelölteket kereső ügyvédek pedig szintén arra kéri, hogy ezen állásokat a menza munkaközvetítő hivatala útján töltsék be. Az érdeklődők forduljanak a kolozsvári zsidó menza munkaközvetítő hivatalhoz, Cluj, Strada Avram Jancu 18 címre.

Mantu rablóvezér ügyét tárgyalja a tábla. Temesvárról jelentik: Még élénken emlékeztetes Mantu rablóvezér Temesvár környéki garázdálkodása, amelynek tavaly a hatóságok erőlyes közbelépése vetett véget azzal, hogy Mantu ártalmatlanná tette. Mint ismeretes, a temesvári törvényszék Mantu rablóvezért tavaly el is ítélte, de felelősséget folytán ügye a Táblához került, amely ma kezdte meg az ügy tárgyalását. A Tábla Mantu ügyében egy-két napon belül fogja kihirdetni az ítéletet.

Károlyi Mihályné állapota aggasztó. Egy gróf Andrassy Gézához érkezett távirat szerint a Newyorkban betegesen fekvő Károlyi Mihályné állapota súlyosra fordult. Férje állandóan ágya mellett van. Az utolsó napokban ugyanis a megoperált Károlyi Mihályné betegségében komplikációk állottak be. A beteg többször elvesztette eszméletét és napokon át magas láza volt.

Clemenceau: Jüdische Gestalten, szenzációs ujdonság L: 130 Lepage-nál Kolozsvár. Teljes német, francia irod. tud. és műv. könyvtárak. Jegyzékek ingyen. Postán Lepage azonnal expedial.

Orvosi hír. Dr. Hirsch Gyula volt wieni klinikai orvos rendeléseit Dejen Str. Marasesti 2. alatt megkezdte.

Megkéselte sógorait. Marosvásárhelyről jelentik: Hangos Iárma verte fel tegnap este a csendes Koronka-utcát, amelyen két ember súlyosan sebesülve, véresen fetrengett az utca közepén. Az eset előzménye az, hogy Bogdánffy László marosvásárhelyi kereskedő, akinek ma kellett volna bevonulnia katonának, bucsulátogatást tett Seres József és Keresztes Sándor nevű sógorainál, akikkel néhány héttel ezelőtt valami ügyből kifolyólag összeszólalkoztak. Ez a bucsulátogatás úgy látszik nem vezetett kibékülésre, mert a régi haragosok újból összeszólalkoztak, majd Bogdánffy szorongatott helyzetében az utcára szaladt, ahová két sógora hangos szidalmak kíséretében követte. Bogdánffy, amikor már nem tudott menekülni, hirtelen kést rántott elő és mindkét sógorát mellbeszurta. A véres verekedésnek a rendőrség emberei vetettek véget, majd kiszálltak a mentők is, akik a súlyosan sebesült Seres Józsefet és Keresztes Sándort beszállították a kórházba. Bogdánffy a rendőrség letartóztatásba helyezte.

Oroszországba bevezetik a méterrendszert. Moszkvából jelentik: Az orosz szovjetkormány elhatározta, hogy Oroszországba bevezeti a méterrendszert. Francia szakértőt hívtak meg, hogy az új rendszerre való áttérést előkészítse. A szakértő már meg is érkezett Moszkvába és megkezdte az illetékes intézmények és hatóságok instrualását.

Az Ezra felhívása. Az Ezra Cluj Zsidó Főiskolai Hallgatók Egyesületének vezetősége, tekintettel a könyvtár átszervezésére, kéri mindazokat, akik könyvtárából könyvet kölcsönöztek, sziveskedjenek a könyveket legkésőbb február 10-ig Strada C. Bratianu (Király-u.) 2. szám alatt, a Keren Hajesszód irodahelyiségében visszaszolgáltatni. Hivatalos óra mindennap délelőtt 11 órától 1 óráig.

* **Purgó** — eredeti dobozban — az egyedüli biztos hashajtó. (1)

* **Február hava** az Au Printemps (vlt Missir) áruházának Cluj, volt Unió-utca 11. az áldozatok hónapja, mert az összes árak szenzációsan leszállított árakon kerülnek eladásra. Kolozsvár hölgyközsége használja ki a kedvező alkalmat.

Hírneves fogászok bátran ajánlják,
 Mert hisz Farmodont fogkrémnek
 [nem találják mását.]
 1748 1

Talcum (Federweis) és Puderlalcum legprimább stajer áru minden mennyiségben.
 Csontolaj üvegcékben, csinosan csomagolva.
 Vaselineolaj hordóban és kisebb tételben is állandóan legolcsóbb napi árban kapható.

Telefon: 1-35 és 4-07
Aradi Olajipar
 R.-T.-nál -- Arad.
 Telegramm: Olajipar.

Nagy
harisnyavásár
 mélyen leszállított árakkal.

Kötött harisnya minden színben	lei	25
Flohr-harisnya minden színben	lei	53
Muszlin harisnya divat színben	lei	69
Cérna-muszlin minden színben	lei	98
Selyemfátyol harisnyák minden színben	lei	125

BLATT

FÖTÉR 12
 Divatkönyvekben és költőtarokban óriási válnakotok v leglobb harisnyák csak BLATT-nál kaphatók

Évek előtt fogással vették

... hallgatja ki a bita, hogy a sikasztás... amikor Jianu sz... a nevére kiállított... kezébe, amelynek... általán nem emléke... gyantut fogott és az... k s egyuttal gyors... vizsgálat alkalmával... átnézték az elszá... szállási tételt talá... történt meg.

... után két tanu kihall... te, hogy a tanuk uj... dr. Roman Valér ké... tanuk kihallgatását... dr. Bosie vezető... megtartja hatásos

... kitér a sikasztás... fissacléssel elkövetett... l vádolja, mig Laiut... ügyész a két fiatal... kér, hogy ezáltal a... k elejét vegyék és a... példás büntetés által

... a két fiatalember... iséggel üttek a vád... bűnik nagyságának... e Bosie ügyész erős... tébe és könnyes sze... bíróság felé.

... an dr. Holtz a CFR... keresetét, de a... gári bírósághoz uta... r tartja meg védő... lja megmagyarázni... kkok, amik a két... Kifejti, mit jelent... ber, aki hozzá be... gélni, bizalmi állást... betalálja magát a... nig végre győzedel... legem pénzt tulaj... got, tekintsen el a... fiatalembert nem... em csupán mint

három évi fegyház
 ... után a bíróság... rissa, majd több... ujra megjelennek... életet. A bíróság... en és okirat hami... ezért három évi... rathamítás bün... nek és ezért nyolc

... hangos zokogással... elnök megkérdi... , vagy felebbez... elentik be felebbe... önör kíséretében... rmetet zsufolásig... visszatérjenek a

... a z... NT " ... R.-T.-nál

KÖZGAZDASÁG

A Barclays-Bank jelentése Palesztina gazdasági helyzetéről Teljes üzemmél dolgoznak a malmok. Elindult az első nagy narancsszállítmány Angliába

(Jeruzsálem, február 5. Az Uj Kelet tudósítójától.) London egyik legnagyobb pénzintézete, a Barclays-Bank, decemberben kiadott jelentésében kimerítő részletességgel foglalkozik Palesztina gazdasági helyzetével is. A jelentésből a következőket vesszük:

A gabonaművek minden kategóriáját magasabb árakon jegyzik. A kereskedők készleteiket abban a reményben tartják vissza, hogy ezzel az árak még magasabbra emelkednek. Haifában már uszorkészleteket kezdtek gyűjteni, a kormány azonban gyors beavatkozással az árak ugrásszerű emelkedését megakadályozta és a helyzet normális maradt. Indiai gabona elég jól kelt el az országban. Tonnáját 1315 font sterlingjével lehetett elhelyezni.

Párhuzamosan alakultak a lisztárak is. Az országban előállított liszt a nagy importtömegek beözönlése ellenére is jól tartotta magát. A haifai malmok teljes üzemmél dolgoznak. Leginkább transzjordániai gabonát őrölnek.

A gabonaművek és a liszt árának emelkedése érzékenyen visszahatott az egész ország gazdasági életére, amennyiben az éleltszükségletek ára négy-öt százalékkal emelkedett. Az új

vámtarifa is hozzájárul az általános áremeléshez. Mindazonáltal a kereskedők között optimizmus uralkodik és az üzleti helyzet valamelyest javulóban van.

Az elmúlt hónapban első ízben raktak hajóba nagyobb narancsküldeményt Anglia felé és pedig huszonezer ládat. A narancstermés csak átlagos és azt hiszik, hogy az utolsó félévben elért árak tartani fogják magukat. Az első áru-rakomány ládánként 14—15 sillingel kelt el. Ez olyan eredmény, amit általában kielégítőnek mondanak.

Nagy mennyiségben importáltak építkezési anyagot, aminek nagy kereslete volt, különösen Haifában.

A kormány közli, hogy négyhónapi tartamra szerződtette Sir Ernest Deudson, Palesztina katasztrális fölmérésének munkálatai felülvizsgálására. A mezőgazdasági munkálatokat ugyanis nagyon zavarja a birtokhatárok bizonytalansága és sok olyan katasztrális hiba, ami a régi rezsimből visszamaradt. Ezeket azonban gyorsan és alaposan el fogják tüntetni és ezáltal biztosítva lesz a mezőgazdasági munka zavartalan folytatása.

Közgyűlési naptár

Február 15.

Székelyhidi Népbank R. T. XIX. rendes évi közgyűlés. Részvénytőke 500.000 lej, tartalékalap 60.220 lej, betétek 3.731.996.38 lej, 1924. évi tiszta nyereség 97.453.83 lej.

Február 18.

Dési Gazdasági Ipari és Kereskedelmi Bank R. T. rendes évi közgyűlés. Alapítke-emelés. Részvénytőke 2.000.000, tartalékalap 100.000, betétek 34.701.825.59 lej, 1924 évi tiszta nyereség 645.540.46 lej.

Február 21.

Banca Marmorosch, Blank & Co. rendes évi közgyűlése Bukarestben.

A prágai mintavásárra vizummentes az utazás. Prágából jelentik: Közöltük már, hogy március 12-től április 8-ig Prágában árumintavásárt rendeznek. A látogatás eredményességének biztosítása érdekében a mintavásár vezetősége a prágai külügyminisztériummal olyan megállapodásra jutott, amely szerint az árumintavásár minden külföldi látogatója fenti időközben vizum nélkül léphet be a köztársaság területére és csupán a külföldi konzulátus oly értelmű igazolása szükséges, amely a mintavásáron való látogatást igazolja.

Francia-Orosz Bank Párisban. Párisból jelentik: A moszkvai Külkereskedelmi Bank ügyvezetője: Taratuta tárgyalásokat folytatott francia bankárokkal s a tárgyalások célja: különböző hitelek folyósítása Szovjetország részére, továbbá egy Francia-Orosz Bank alapításának terve Párisban. A bank a két ország közötti kereskedelmi kapcsolatok kimélyítésére lenne hivatva és annak alapításában amerikai tőke is részt venne.

Megszüntetik az osztrák koronakivitelitilalmat. Bécsből jelentik: Az osztrák kormány február elején meg fogja szüntetni a korona kivitelére vonatkozó tilalmat.

Az erdélyi és bánáti alkalmazottak tisztújító közgyűlése. Az Erdélyi és Bánáti Alkalmazottak Szövetsége folyó hó 8-án délelőtt 10 órakor a Redutban tisztújító közgyűlést tart. A közgyűlés fontosságára való tekintettel, a szövetség vezetősége ezután is kéri tagjait, hogy a közgyűlésen minél nagyobb számban jelenjenek meg.

Shillingrendszer az osztrák vasutakon. Bécsből jelentik: Az osztrák vasutak igazgatósága elhatározta, hogy ez év március 1-től az ausztriai vonalon személy- és áruforgalomban a koronaértékről schillingszámításra tér át. A vonatkozó rendelkezéseket a legközelebbi napokban az összes üzletvezetőségeknek kézbesítik.

Központi zsidó bank Lengyelországban.

Varsóból jelentik: E hónap másodikán Lengyelország zsidó kereskedői konferenciát tartottak, amelynek egyetlen pontja az volt, hogy miként lehetne a zsidó kereskedővilág súlyos válságán segíteni. A konferencia elhatározta egy központi bank létrejöttét azzal az egyetlen céllal, hogy a hibáikon kívül bajba került zsidók számára kölcsönöket folyósítson. A bank számára szükséges tőkét a lengyelországi zsidóknak kell jegyezniök. Azt a javaslatot, hogy amerikai zsidóktól szerezzék be az alapítékot, elvetették.

A Banca Nationala bankjegyforgalma.

A Banca Nationala január 3-ik hetének forgalmi kimutatását most tette köze, amely szerint a forgalomban levő bankjegymennyiség 19.486.976.150 lej az előző hét 19.397.211.803 lej állományával szemben. Egyébként a jegybank most tette köze tavalyi mérlegét, mely szerint 120 millió lej részvénytőkével 32 millió lejen felüli eredményt mutat ki. Az állam tartozása 10 milliárd 787.355.869 lej, kamatmentes tartozása pedig 8.042.556 lej.

A mai valutapiac

A mai napon ellanyhult a devizapiac. Az árfolyamok a következők: Osztrák korona 366—368, magyar korona 370—375, cseh korona 5-65—5-68, francia frank 10-48—10-55, svájci frank 37-30—37-40, dollár 193-00—193-50, angol font 926—928, olasz lira 8-05—8-10.

Valutapiac február 5-én:

Bukarest. Devizák: Páris 1052-00, Berlin —, London 926-00, Newyork 193-00, Róma 800-00, Zürich 37-25, Bécs 27-25, Prága 570.

Bukarest. Valuták: Napoleon 730-00, márka 44-50, leva 133, török lira 103, font sterling 915, francia frank 10-70, svájci frank 37-50, olasz lira 820, drachma 330-00, dinár 300-00, dollár 190-50, lengyel márka 36-00, osztrák korona 28-00, magyar korona 26-00, cseh korona 570.

Zürich. Nyitás—Zárlat: Berlin 123-43—123-50, Amsterdam 208-75—208-75, Newyork 518¹/₈—518¹/₈, London 2482-25—2482-50, Páris 2809-25—2807-50, Milánó 2156-50—2157-50, Prága 1528-75—1530-50, Budapest 72-00—72-00, Belgrád 839-00—835-00, Bukarest 267-50—267-50, Varsó 100-00—100-00, Bécs 73-00—73-00.

Párisi tőzsde: Bukarest 960-00, Zürich 356-50.

Ha mű-északi kivitelű fa-, vas- vagy réz-butort, zongorát akar venni, ne sajnálja az utat Marosvásárhelyre és tekintse meg a SZÉKELY É RÉTI ERDÉLYRÉSZI BUTORGYÁR RÉSZV. TÁRS. butortermeit, asztalok furnirszerűségeiket legolcsóbban itt szerezhetik be

SPORT

Romániát felvették a nemzetközi atletikai szövetségbe

Hitelesítették a kolozsvári és a brassói korszolyaverseny rekordjait. A Comitutul Central ülése

A Comitutul Central vasárnap tartotta Bukarestben rendes havi ülését, amelyen Károly trónörökös távollétében Schmidt tábornok elnököt. A vívószakosztály elnökének előterjesztésére elhatározták, hogy Románia résztvesz a csehszlovákiai nemzetközi vívóversenyen és a vívók kiküldésére nagyobb összeget szavaztak meg. Tudomásul veszik a nemzetközi atletikai szövetség átiratát, amelyben közlik, hogy Romániát felvették a szövetségbe.

Hitelesítették a brassói és a kolozsvári országos mű- és gyorskorszolyaversenyen elért rekordokat. A temesvári kerületi szövetséget — saját kérelmére — felhatalmazták arra, hogy megrendezze az országos birkozó bajnokságot. Kimondták, hogy azon egyesületek ellen, amelyek — többszöri felszólítás ellenére — tagdíj hátralékban vannak, az FSSR szabályzatában foglalt rendszabályokat fogják alkalmazni.

Tudomásul vették a csehszlovákiai nemzetközi skivversenyre kiküldendő skiezók névsorát, kiknek részére 20.000 lej szubvenciót szavaztak meg.

A kolozsvári sportszövetség ülése.

A kolozsvári Comitutul Regional tegnapi, szerda este tartotta ezidei harmadik ülését dr. Tatar professzor elnöklése alatt. Az ülés iránt, tekintettel annak fontos tárgysorozatára, élénk érdeklődés nyilvánult meg és azon majdnem valamennyi tag jelen volt. A tárgysorozat során elsőnek a játékosok biztosítása szerepelt és ennek a kérdésnek megvitatásánál széleskörű vita keletkezett. Több biztosító intézet tett ajánlatot, de valamennyi olyan feltételeket terjesztett elő, hogy az egész biztosításból csak a biztosító intézetek huzzák a hasznot. A javaslatok megégyeznek abban, hogy a sérült játékosoknak — munkaképtelenségük tartamára — naponként 40—100 lejig terjedő segítséget nyújtanak. Ez az összeg természetesen olyan csekély és amellet olyan biztosító járulékokat követelnek, hogy a szövetség jónak látta a kérdést függőben hagyni és több más intézettől, a kartellen kívüliektől is, ajánlatot kérni. Felmerült az a terv is, hogy a játékosokat és az atlétaikat írják be a munkáspénztárakba és a munkáspénztárak segélyben részesüljenek. Ez a terv természetesen egyöntetű ellenzésre talált, mert mindenki tudja és ismeri a munkáspénztárak működését. Boila Romulus dr. példákval bizonyította, hogy a biztosításért nem lehet magas díjakat követelni, hiszen a kolozsvári kerületben még egyetlen haláleset nem fordult elő a sportolásnál, éppen úgy nem történt olyan súlyos természetű sebesülés sem, amely rokkantságot vont maga után.

Az ügyet kiadták Georgescu gyufagyári mérnöknek azzal, hogy szerezzon újabb kedvezőbb ajánlatokat.

Érdekes még az a mód, ahogyan a biztosító intézetek a gyakorlati keresztülvitelt gondolják. Javaslatauk példákval valahogyan így néz ki: Biztosítanak 50 futballistát és 20 atléta baleset, rokkantság és halál ellen. Minden tréning vagy mérkőzés előtt, szóval minden játékos pályarálépése előtt, egy listára jön felvéve és azt a listát még a mérkőzés, illetve tréning előtt be kell vinni a biztosítóhoz. Hogyan, miképpen lehet ezt a gyakorlatban keresztülvinni, igazán csak ők tudnák megmondani. Mit lehet például csinálni vásár- vagy ünnepnap, amikor az intézet nem tart hivatalos órát. Előző nap jelentsék be? Nem mindig lehet, hányszor van éppen az utolsó pillanatban változás a csapatban. De ezenkívül is, direkt embert kellene tartani erre a célra, akinek nem lenne más dolga, mint a pályáról a biztosítóintézethez futni és bejelenteni, hogy kik léptek a pályára.

Salvan Virgil a fegyelmi bizottság agilis elnöke, — más irányu elfoglaltsága miatt — lemondott állásáról. A szövetség köszönetet szavazott eddigi ténykedéséért és tudomásul vette Salvan legmondását. Helyébe ideiglenesen, amíg a rendkívüli közgyűlés ebben az ügyben másképp dönt, — dr. Pop Jonelt, a Marmorosch-bank ügyészét delegálta a szövetségbe. A boxszakosztály elnöke is lemondott. Helyetteséről a következő ülésen fognak dönteni.

Tudomásul vették a KKE kérelmét, hogy nemzetközi korszolyaversenyt kíván rendezni és kimondták, hogy a szövetség minden támogatást megad a verseny sikere érdekében. A sétatéri jégpályát teljesen díjmentesen engedik át a KKE-nek. A ver-

seny jegyéből Kimondott ezután nem a szövetség.

Az igaz fényképet is történetik a szezon megkezdte a szövetség február 15-től bírótanfolyam

CFR—nap a CFR-nél nem nagy február eleji pihenést és a Haggibbor tréningjellegű pályán fog

A Haggibbor-nak ígérkezett történet, de nősen a szent eddig 12 eg részvételét. győztesek közdődik a Pá vezési határit

Citr...
LÉB...
Cl...

seny feyebkent, ha az ido megengedi, 22-en lesz. Kimondottak, hogy az ovas es igazolasi dijakat ezutan nem a szakosztalyoknak kell befizetni, hanem a szovetsseg penztarasanak kezeihez kell lefizetni.

Az igazolasokat keru okmanyokhoz ezutan ket fenykep is kell csatolni, kulonben az igazolas nem tortenhetik meg. A tavalyi bajnoki ermeket meg a szezon megkezdese elott kiosztjak. Vegul tudomasul vette a szovetsseg, hogy a kolozsvari biröbizottsag február 15-töl kezdödoleg román es magyarnyelvü birötanfolyamot rendez.

CFR-Haggibbor merközäs lesz vasárnap a CFR pályán. Uglátszik az egyesületeknél nem nagyon számít, hogy a naptár még csak február elejét mutatja, a játékosok megelégték a pihenést es a pályára kívánkoznak. Vasárnap már a Haggibbor ifjai is játszani fognak. Egyelőre csak tréningjellege lesz a merközäsnek, mely a CFR pályán fog lezajlani négy órai kezdettel.

A Haggibbor ping-pong versenye. A Haggibbor vasárnapi ping-pong versenye szenzációsnak ígérkezik. Eddig mintegy négyven nevezés történt, de újabb jelentkezések is várhatók. Különösen a szeniorok küzdelme ígérkezik hevesnek, ahol eddig 12 egyforma kvalitásu játékos jelentette be részvételét. Három értékes díjat osztanak ki a győztesek között. A verseny vasárnap reggel kezdődik a Parkkávéház emeleti helyiségében. Nevezési határidő szombat este hat óra.

szép és tartós játékok a legolcsóbb árakon csak a Gyermekek Paradisomában a legrégebb és leghíresebb játékraktárban kaphatók. Cim: LINDENBERG Bucuresti, Strada Smardan 12. Oktatójátékok nagyobb gyerekek számára

Citrom 300, 330-as Narancs 80, 100 Szilva ladás és zsákos. kapható LÉB Fivéreknel, Gluj. — Telefon 471.

NYILTTÉR

E rovatban közöltekert a szerkesztőség semmi-nemü felelősséget nem vállal

Nyilatkozat

A „Keleti Ujság“ szerkesztőségének az alábbi helyreigazító nyilatkozatot küldöttem be közlés végett Melchner József szatmári igazgató nevében és me bizasárol:

Igen tisztelt Szerkesztő Ur! A „Keleti Ujság“ 26-iki számában „Feljelentés Melchner József szatmári vaskereskedő ellen“ című cikkre és a sajtótörvény 20. §-ára való hiva kozással, nevezett, mint ügyfelem nevében kérem szivkedjék az alábbi helyreigazítást közzétenni: A Kupolo r.-t. több részvényese feljelentést tett a szatmári ügyészségnél Princs Ármin és Bárány Samu, mint a Kupolo r.-t. igazgatói ellen a vállalatnál elkövetett hűtlen kezelés, sikkasztás és egyéb büntető cselekmények miatt, egyelőre pedig a törvényeséknél kérte az illetékes szakértői megvizsgálását, ami el is rendeltetett.

Az utóbbi eljárást a Kupolo igazgatósága úgy akarta meghüsitani, hogy kétségbevonta az egyik feljelentőként szereplő, egyébként pedig a vállalat alapító és felügyelőbizottsági tagjának — Friedmann Jenőnek — részvényesi minőségét, kihasználni akarva azt a helyzetet, hogy ennek részére a részvényjegek kiszolgáltatva nem lettek.

Amidőn a törvényesek a Kupolo igazgatóságát kötelezte, hogy igazolja a részvényjegek kiszolgáltatását, a vállalat képviselője esküvel esküt ajánlott fel Melchner Józsefnek, aki korábban a vállalatnak szótön igazgatósági és alapító tagja volt.

Melchner József jól tudván, hogy Friedmann

Jenőnek a részvényjegek kiadva nem lettek, a felajánlott esküt letette.

Az eskü kétségkiöl megfelelt a tényeknek, amit a Friedmann Jenő által részére előzöleg kiadott és kezim között levő nyilatkozat mindenekben igaz, de bizonyítja az a tény is, hogy eme részvényjegek kiadása iránt Friedmann Jenő a szatmári törvényeséknél 249/1925. sz. alatt a pert folyamatba is tette, valamint a Halász M. József, a vállalat volt ügyvezető igazgatójának azon nyilatkozata, hogy a kérdéses részvényjegek a Bárány Samu, mint vállalati elnök kezére bízták, akiknek birtokában azok ma is vannak.

Ezen eskü miatt tett a Kupolo igazgatósága ügyfelem ellen feljelentést, melynek célzata és publikálása nyilvánvaló.

Ügyfelem kifejezett utasítására máris megtettem mindent, hogy a „Büntető feljelentés“ mielőbb bevizsgáltság, hogy a feljelentés alaptalanságát mielőbb hivatalos megállapítással is dokumentálhassam.

Tisztelettel:

Dr. Barbul Sándor

Friedmann Jenő ügyfelem nevében a fentiek tartalmát mindenekben igazolom és mint aki a tényállást jól ismerem, magam is tanúi om.

Id, dr. Borghida Lajos

Satu Mare, 1925 február 2.

Nyilatkozat

A „Tákor“ Tárgumuresen megjelenő hetilap február 1-iki számában közölt cikkben személyemet érintő becsületesértések és régalalmazások miatt a szerző ellen a bírósági feljelentést megteszem. Tárgumures, 1925 február 3.

Révész Ernő

Vaskereskedők és gyárosok! Legjobb, legolcsóbb bevásárlási forrás: rud-, beton- és fazonvas, mindennemű lamerek, fémek és félszerkezetanyagok, gáz- és forroszók, csavarárak (Brevillier & Urban) műszaki cikkek stb. stb. En-gros. I. NACHT Societate In nume colectiv Kőzpont: Bucuresti, Strada C. A. Rosetti No 7, Filókók: CLUJ, Str. Memorandului 20. Telef. 6-53. Arad, Braşov, Galaţi, Oradea-Mare, Timisoara, Wien, Paris. — Táviratcím: METALNACHT.

DÉRI LAJOS szücsmester Str. Memorandului (v. Unió-u.) 3. Telefon 12-12

Dusan felszerelt raktárában az idő előrehaladottsága miatt mélyen leszállított árak!

Lloyd 2939

No 14—1925

Pályázati hirdetés

A lugoji izr. hitközség kántori illetve főkántori állása betöltendő.

Pályázók, kik menileg képesek, énekkart vezetni tudnak továbbá מורה וקורה esetleg מורה képesítéssel bírnak, ajánlataikat írásbeli igény, életkor, családi állapot, eddigi működés stb. megjelölésével a lugoji izr. hitközség elnöksége címére küldjék meg.

Román állampolgár előnyben részesül. Utiköltség csak a próbaelőimádkozásra meghívottak térítetik meg.

Lugoj, 1925 február 1.

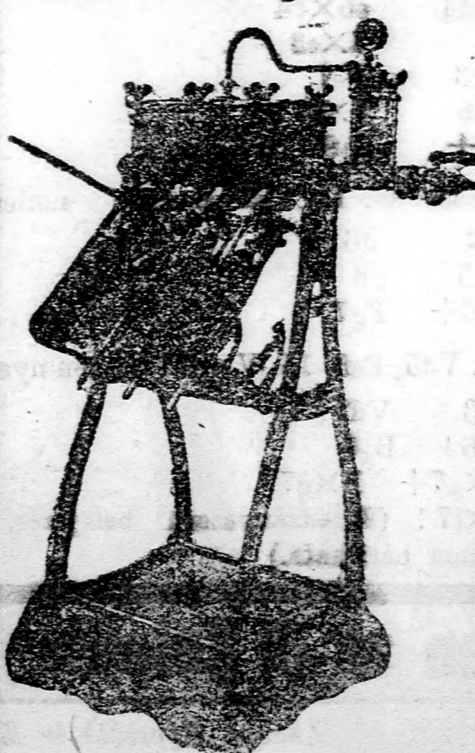
Dr. Berdach Henrik hitk. elnök.

nádporoló, Vizonteladást utazókosár ra legolcsóbb

Krebs si Moskovitz, Arad Tessék árjegyzéket kérni!

Sörlefejtő készülék

4 és 6 csapos,

valamint ezek alkatrészei állandóan kaphatók a

Banca Industrială și Comerțială-nál CLUJ, Strada Gen. Neoucea No 2. Bener-palota

Kérjen árjegyzéket

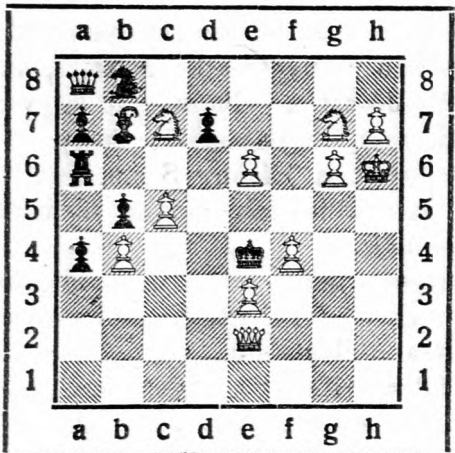
SAKK

Rovatvezető: Dr. BRÓDY MIKLÓS

12. sz. feladvány.

Przeziorka Dávidtól (Varsó).

Sötét: K4, Va8, Ba6, Fb7, Hb8, gyal.: a4, e7, f5, d7 (9).

Világos: Kh6, Ve2, Hc7, g7. gyal.: b4, c5, e3, f6, f4, g6, h7 (11).

Világos indul és a 3-ik lépésre mattot ad.

Megfejtés

A január 14-iki számunkban közölt 10. sz. feladvány (Cumpe I. P.-től) megfejtése:

- 1. Ke7-d6 1. e5xh4 (A)
- 2. Ff1-c4+ 2. Kt3-e4
- 3. Vc1-a1#

A)

- 1. 1. Ke3xb4 (B)
- 2. Vc1-b2+ 2. Kb4-a4
- 3. Ff1-b5#

B)

- 1. 1. Kb3-a4 (C)
- 2. Vc1-b2 2. a5xb4
- 3. Vb2-a2#

C)

- 1. 1. e5-a4
- 2. Kd6-c5 2. a4-e3
- 3. Vc1-c2#

Helyesen fejtették meg: Dr. Vajda I. (Arad), Fridman S., Gottlieb A. (Gherla), Rosenberg D., Weisz B. (Oradea-M.), Friedmann Éva (Galati), Holländerné (Sibiu), Dénes I. (Arad), Goldstein P., Roth D., Schreiber N., Wald J. (Satmár), ifj. Teszler S. (Viseul de sus), Friedman J. (Oradea-M.), Kertész M. (Cluj).

Szerkesztői üzenetek

Z. S. (Arad). A 11. sz. feladvány beküldött megfejtése helytelen.

R. D. (Oradea-M.). Ujabbán beküldött 2 lépéses még gyöngé, de 3. aca haladást mutat. Utóbbit közölni fogjuk.

„Török és“. Beküldött „végjátéka“ sem ennek, sem feladványrak nem válik be. Feladványnak nem vehető, mert első lépése sakkal kezdődik, de nem is végjáték, tekintettel világos túlyyomó haderejére (2 bástya egy sötét futár ellen).

6. sz. játszma

(Alábbi csinos játszmat az elmúlt évben Győrött játszották egy ottani kisebb versenyen.)

Vil.: Chalupetzky Söt.: Exner Gy.

- 1. e4 e5
- 2. Hf3 Hc6
- 3. Ff5 Hf6
- 4. Hc3 Ff4
- 5. 0-0 Hd4 (?)

(Gyöngé lépés. 0-0 volt a helyes folytatás)

- 6. Hxd4 e5xd4
- 7. e5! dxc3
- 8. dxc3 Fe7
- 9. exf6 Fxf6
- 10. Be1+ Kt8

(10. Fe7-re természetesen 11. Ve2 lenne a helyes netlen)

- 11. Fe4 d6
- 12. Vh5 g6
- 13. Fh6+ Fg7

(13. Kg8-ra 14. Vd5 Fe6, 15. Vxe6! rögtön nyer)

- 14. Vf3 Vd7
- 15. Vg6! Bg8
- 16. Fxg7+ Bxg7
- 17. Fxf7! (Feladványszerű befejezés, a matt többé el nem hárrítható.)

Írdessen az Uj Keletben!

APRÓHIRDETÉSEK

Egyszeri közlésnél egy szó 3-... vastagabb betűvel 6 lej. Legkisebb apróhirdetés 30 lej, állástkeresőknek 30% kedvezmény. **Apróhirdetések díja előre fizetendő**

Nősiúlné 30 éves zsidó gyógyszerész 200.000 szokol hozományal. Cím a kiadóban. 8530

Bármilyen iparvállalat lehet vidéken is, elsőrendű munkaerőt nyerhet jó megjelölést, intelligens, 40 éves, kis családú, volt jegyző személyében, kinek hosszabb kereskedelmi praxisa is van Perfect román, német és magyar levelező, teljesen önálló, megbízható administrator. Csak állandó jellegű, lakással, fizetéssel egybekötött, lehetőleg vezetőállásba reflektál. Szíves megkereséseket a lap kiadóhivatalába kér „Nősiúlné“ jellegre. 8522

Ebédlőberendezés eladó, Cím a kiadóban.

Barzel
Fierarie
Vasüzlet
Cluj-Kolozsvár,
Piata M. Vit. 13

Telefon
1049

34 középiskolát végzett fiú tanulnak felvételt a Grünwald fémáruüzemben P. M. Viteazul 13. 8498

Allandóan drágul a könyv, de az Uj Kelet könyvostályaánál még a régi áron

kaphatók az alábbi zsidó tárgyú művek:

Agnon: És a megörbédelt kiegyenesedük	45
Dr. Bai: Zengő Hárta	25
Gorelik: Clon és a gólu...	18
Gorion: József és testvérei	25
Grotto: Zsidó reneszánsz	25
Kabbalisták és csodatevők	30
Kacér: Gólem	15
Nordau: Messék	22
Scholem Alejchem: Leégett nemese	35
Sokolow: Uj zsidó	15
Giszkalay: Tamar	80
Uj próféciák könyve	75
A titok	15
Gús Chalav látomásai	80
M. A. Goldschmidt: Egy zsidósors	140
Szabó L.: Szent Eliz...	50
Marton: A zsidó nemzet Erdélyben	15
Paneth: Utazásom a Szentföldön	8

200 lejen felüli vételnél 10% engedmény.

SZÍNHÁZ - MŰVÉSZET

Magyar Színház heti műsora

Péntek: Az ember tragédiája (112-edszer, bárlet-zúneben, premierhelyárrakkal, sorozat 54)

Szombat d. u. fél 4-kor: Mizantrop (A Moliere-cyklus hatodik előadása, i. jásági előadás, első helyárrakkal, előadó: Pálfi Márton, sorozat 55)

Szombat este 8-kor: Fügefalevél (Operette-ujdonság először, premiére bárlet 38 szám, premierhelyárrakkal, sorozat 56)

Vasárnap d. u. fél 4-kor: János Vitéz (117-edszer, mérsékelt helyárrakkal, sorozat 57)

Vasárnap este 8-kor: Fügefalevél (Operette-ujdonság 2. adozor, bárletszűntetben, premierhelyárrakkal, sorozat 58)

Hétfő: Fügefalevél (3. adozor, napi bárlet 69 szám, A, sorozat 59)

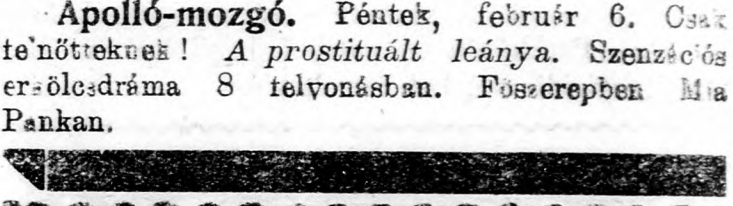
Kedd: Fügefalevél (4. adozor, rendez helyárrakkal, napi bárlet 70 szám B, sorozat 60)

MOZGÓK MŰSORA

Select-mozgó. Péntek, febr. 6. Premi. Szezelem a hóban. Nevettető burleszk 5 nagy felvonásban. Főszerepben az ismert dán komikusok: Paat és Patachon.

Uránia-mozgó. Péntek, febr. 6. Premi. Buffalo Bill. II. rész, 12 felvonás. Szezeációs dráma: a cow-boycok életéből. Főszerepben amerika legersebb cow boys: Art Acord.

Apolló-mozgó. Péntek, február 6. Csak te nőtteknek! A prostituált leánya. Szezeációs erődicsdráma 8 felvonásban. Főszerepben Mia Pankan.

**Zeiss
Busch
Rodenstock**
szemlűveg - különlegességek

KON MÁTYÁS FIA

1876 óta fennálló üzletében,
Cluj, Calea Victoriei No. 2.
orvosi rendelés, minta vagy választás szerint kaphatók

Hajó TEA

védjeggyű

illata és ize felülmulhatatlan.

Rador 2488 A három legjobb minőség: 74 - 220 - 55 szám

Iroda és lerakat: „CORABIA“ S. A. R.
Bukarest, Strada Matei Millo 8.

Jönnek a hideg és a nedves napok

Ezrek és ezrek panaszkodnak meghűlésről, nátháról és rheumatikus fájdalmakról. A mi elektromos

házi fényfürdők

a legjobb oltalom mindezek ellen. Izasztó hatása van, a szívet nem támadja meg s ezért különösen jó hatású az anyagcsere zavarainál. Minden elektromos vezetékbe bekapcsolható.

Kapható: SIEMENS és HALSKE művek

Ára: 3600 lej
Kérje prospektusunkat.

gyártmányainak elárásítójánál, Cluj, Piata Cuza Voda No 15.
Román Villamossági Társaság, Siemens-Schuckert R. T. Gyengéáram osztály
Rador No 2418

Szerkesztői hivatal és Cluj-Kolozsvár L. Pop. (Brassay-utca) 10. szám.
Telefon: Sz. és kiadóhivatal. Zs. N. Sz.
A kéziratok szerkesztéséért felelős: Zs. N. Sz.

1925 február 6.

Cionizmus

Nincs eszméi mozgás, mint amilyen a tiesség kicsinyítő ez, ha a latban nyilatkozik olyan távol a tiesség. Hisze dalmi, ez az, új zsidóság k...

Be kell vesesen ezzel egésszen szubj ellenzenetvel és szeretnének eg segítői lenni. amelyet Erdé kötelez a krón ladhat el szót akkor sem, benne.

A bukarest vita zajlott le az erdélyi zsidó azonban oly ki közösi, hogy tésével fölöslege ságnak. Annál mert a bukares kérdésekre von személyi mome Nem így a erdélyi cionist polémiáját kedv ismét szönyegre foglalt kétértel latban ujból n egyetlen politika Nemzeti Szövet ambicióját egy határvonalat hu éket verjen a nemzeti gondo kettőnek semm Hangsúlyozzuk, ezt laptársunk, ségesnek tartja kezettől fogva de mi és velün közönség, még időre, amikor a kezőjét hirdette lékszűnk, amik cionizmust perh Nemzeti Szövet volt, amikor a olyan népszerű, Ujság“ ezzel a közönségét a le fordultak az id szélesebb rétege és a „Keleti U cionizmus kérd lesz eltérés zsidó marad régi álla veszíteni zsidó pontból minden annál kevésbé fakad a „Keleti ben most már s a cionizmust, de a zsidó nemzeti Nem akarjuk egy ugynevezett milyen jogcímen ügyeibe. Erre tebbiek megadja vetnünk végre a képen az állás